LAISVĖS KOVOS METAI

DARBININKAS

LIII NR. 38 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽIS - MAY 22, 1968 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 | 10 CENTŲ

Derybos, riaušės...o Aziją ima gaubti Maskvos šešėlis

Kur Anglija traukiasi, atsiranda sovietinė jėga — viduriniuose rytuose, dabar jau Pacifike, Indijos vandenyne. Sovietinė jėga nori užimti ir Amerikos vietą

Kalbama apie Vietnamo karą, ypačiai Prancūzijos riaušes, mažiau apie sovietinės įtakos plitimą už ligšiolinių jos ribų. Lyg tyčiom būtų norima nepastebėti Kremliaus ekspansijos. O ji auga.

Po įsitvirtinimo Vidužemio jūroje ir viduriniuose rytuose, dabar pastebimas Sovietų tvirtinimasis pietų Azijoje.

Hong Konge, kaip liudija C. Sc. Monitor korespondentas, daugiau lankosi sovietinių laivų, daugiau skamba sovietinių dainų, daugiau televizijoje sovietinių šokių. Tai vertinama kaip sovietinė manifestacija prieš kom. Kiniją, kurios įtaka Hong Konge didelė. Tai vertinama ir kaip kojos kėlimas į pietų Aziją tam atvejui, jei Amerika ims trauktis iš pietų Azijos.

Sovietai didina savo laivyną Pacifike ir Indijos vandenyne, kaip padidino Vidužemio jūroje.

Jie sekė Pueblo laivo veikimą, ir ne be jų palaiminimo š. Koreja laivą pagrobė ir tebelaiko. Su Malaisija, Singapuru pasirašė prekybos sutartis. Paramą pasiūlė Pakistanui ir Indijai. Sustiprino prekybą su Japonija: iš 40 mil. 1958 prekyba pakilo iki 450 mil. pernai. Sustiprino diplomatinę veiklą net su Filipinais, kuriuose vyravo griežtai antikomunistinė politika.

Sovietai naudojasi ne tik Anglijos pasitraukimu iš Azijos; **jų naudai veikia gandai apie galimą Amerikos pasitraukimą iš Vietnamo ir pietų Azijos, taip pat Amerikos pastangos žūt būt susitarti su Maskva.** Tai skatina Amerikos sąjungininkus Azijoje susigyventi su Sovietų įtaka. O Sovietai sustiprino pastangas Amerikos įtakai išstumti iš pierų Azijos. Jie sustiprino modernių ginklų, lėktuvų pristatymą šiaurės Vietnamui, kai pastebima, kad tuo pat metu Kinijos pristatymai siaurėja. **Ir kai Paryžiuje vyksta derybos formaliai tarp Amerikos ir š. Vietnamo, užnugary yra Maskvos šešėlis. Nuo jo priklauso didžiąja dalim š. Vietnamo laikysena derybose.**

Kai pereitą savaitę derybos nieko nedavė, Anglijos užsienių reikalų ministeris Stewart išvyko į Maskvą pas derybų režisierių.

Amerikos kariai kovoje Saigono gatvėse prie tilto "Y". Nuotr. Jūr. Kazickaitės (aprašymas pusl. 2).

Paryžiaus derybose — nieko nepasiekta

Paryžiaus derybose nuo gegužės 10 iki 18, kaip ir laukta, nieko nepasiekta. Tebuvo propagandinė kova; š. Vietnamas reikalavo sustabdyti visą š. Vietnamo bombardavimą prieš derantis dėl esmės. Amerika kalbėjo apie š. Vietnamo infiltracijos atitraukimą. Derybos atidėtos iki gegužės 22.

Savo reikalavimus Vietnamas parėmė kariniais puolimais — gegužės 19 pasiuntė 20 raketų į Saigono centrą, puolė pagal demilitarizuotą zoną.

Komunistų propagandai pasitarnavo viceprezidentas Humphrey, gegužės 17 prasitarimais, iš kurių buvo padaryta išvada, kad Amerika sutinka įsileisti į derybas "Išlaisvinimo fronto" atstovus. Departamentas turėjo tai paneigti, o P. Vietnamo atstovas pareiškė protestą. Tai kenkė ir pačiam Humphrey, kaip kandidatui į prezidentus, nes panaujino įrodymą, kad jis nekontroliuoja savo žodžių.

Amerikoje buvo teigiamai sutiktas P. Vietnamo min. pirmin. pasikeitimas — buvo generolas Nguyen Duc Thang, dabar civilis asmuo Than Tran Van Huong. Nauju paskyrimu silpninama viceprezidento Ky padėtis, stiprinamas įspūdis, kad einama prie civilinės valdžios.

Prahoje Kosyginas gražiuoju . . .

Sovietų min. pirm. Kosyginas gegužės 17 atvyko į Čekoslovakiją oficialiai gydytis Karlsbade, neoficialiai aiškintis su Čekoslovakijos vyriausybe. Teigiama, kad balandžio 25 Sovietų partijos centro komitete buvo nutarta imtis jėgos priemonių Čekoslovakijai sutvarkyti. To nusistatymo buvo ir gegužės 8 sukviestoje Maskvon konferencijoje rytų Vokietijos Ulbrichtas, bet atkalbinėjęs Vengrijos Kadaras. Kad Maskva pasirinko laukimo ir taikingo spaudimo kelią, padėjo ir tai, kad pačioje Čekoslovakijoje "konservatyvieji" komunistai nepajėgė išplėsti propagandos. Ir priešingai, kai atvyko Kosyginas, tą dieną 10,000 studentų demonstravo prieš "komunizmo diktatūrą".

KINGĄ ŽUDĖ Užsienis?

Dr. Kingo žudymas pagal U. S. News . . . informaciją galėjo būti suplanuotas užsieniuose— Kuboje ar kom. Kinijoje. Tariamasis žudikas, kuriuo FBI laiko James Earl Ray, niekur nerandamas. Jis, atlikęs darbą, galėjo būti likviduotas pačių darbdavių. FBI dėl šios versijos nieko nepasako. Vyr. valstybės gynėjas nei atmetė nei patvirtino.

— **Riaušės** po dr. Kingo mirties kariuomenei atsiėjo 5,375,400 dol.

Dviejų gubernatorių sąjunga rinkimuose

— **Gub. Rockefelleris** pasiskelbė eisiąs į rinkimus su gubern. Reaganu. Žiūrima į tai kaip į gulbės ir lydžio koaliciją. Reagano šalininkų dalis grasino balsuosią už Nixoną.

— **Apsaugos sekr. Clifford** gegužės 17 pasisakė už karinės paramos atnaujinimą Graikijai. Ją buvo nutraukęs McNamara.

— **Kalifornijoje** respublikonų daugumos opinija už Nixoną— 56 proc., už Rockefellerį 32, Reaganą 8.

— **Amerikos kunigų tarybų federacija** — tokio vardo organizacija sukurta gegužės 20. Kūrime dalyvavo 233 atstovai iš 114 vyskupijų tarybų, kurios atstovavo 37,000 iš 60,000 Amerikos kunigų.

DE GAULLE grįžo į valdžią prieš 10 metų, o dabar . . .

Prancūzija tebėra dėmesio centre. Joje riaušių ir streikų iniciatyvą iš studentų perėmė komunistų profesinės sąjungos. Paskelbė visuotinį streiką. Iš darbo pasitraukė trečdalis visų gyvenančių iš algos. Sustojo traukiniai, autobusai, lėktuvai, taksiai, paštas, teatrai. Darbininkai užėmė 250 fabrikų. Studentai tebelaiko užėmę Paryžiaus teatrą ir daugelį universitetų.

Prez. de Gaulle gegužės 18 pagreitintai grįžo iš Rumunijos. Bet imtis priemonių neskuba. Pirmas susidūrimas vyksta parlamente, kur komunistai pasiūlė vyriausybei nepasitikėjimą. Balsavimas gegužės 23. Vyriausybė tikisi išsilaikyti. Jei ir neišsilaikytų, tai prezidentas gali sudaryti naują vyriausybę, gali paleisti parlamentą, gali valdyti dekretais. Prezidentas sakys kalbą į tautą gegužės 24.

Delsimas imtis priemonių aiškinamas de Gaulle noru, kad masės pamatytų, jog užtrukusi anarchija kenkia pačių masių interesam. Streiko silpnybė yra ir ta, kad streikuojantieji neturi bendro tikslo. Studentai maištavo prieš akademinę tvarką ir "buržuazinę bendruomenę"; darbininkai nori didesnio atlyginimo, ir tik vieni komunistai aiškiai siekia valdžios. Komunistai pasiūlė atgaivinti "liaudies frontą" ir nuvertus de Gaulle vyriausybę sudaryti "koaliciją". Kairieji socialistai priėmė siūlymą versti vyriausybę, bet nutylėjo dėl koalicijos su komunistais . . .

Riaušės surengtos lygiai 10 metų po de Gaulle grįžimo į valdžią — grįžo 1958 gegužės 13. Būdinga, prieš grįžimą tik 11 proc. opinijos pasisakė, kad tai būtų gera; dabar po 10 metų 67 proc. pasisako, kad jo grįžimas buvo geras Prancūzijai.

KOMUNISTAI apie Paryžiaus derybas

U. S. News . . . mini komunisto diplomato nuomonę apie Paryžiaus derybas. Esą JV sustabdys bombardavimą, Hanoi pristabdys infiltraciją; bus sutarta koalicija P. Vietnamo vyriausybei. Derybos truksią porą metų.

— **"Beturčių žygis"**, kuris turėjo Washingtoną pasiekti gegužės 30, galįs būti atidėtas. Nepaspėja paruošti patalpų žygininkam apsigyventi. Laukiama 3,000, o tepastatyta 700. Svarbiausia — trūksta pinigų; reikią 3 mil., o tesą 350,000.

Žygio tikslas, kaip pareiškė organizatorius Abernathy, išgaut iš vyriausybės pažadą parūpinti naujų darbų per 2 mil., naujų butų, padidinti nedarbo pašalpas, garantuoti pastovias metines pajamas visiem, ar dirba ar ne.

— **Lenkijoje** gegužės 18 imtasi akcijos prieš žydus — esą vokiečių okupacijos metu getuose sudarytos žydų tarybos buvusios nacių koliaborantai. Esą žydai policininkai pirmieji vykdę žydų deportacijas į lagerius, tik paskiau to darbo ėmėsi naciai.

APIE MARIJOS PASIRODYMĄ EGIPTE

Egipto valdžia gegužės 20 pranešė, kad gandas apie Marijos pasirodymą šiauriniame Kaire koptų bažnyčios lange sutraukė 10,000 minią, kurioje buvo nuspausti negyvai 15. Gandas buvo pasklidęs iš anksčiau, kada balandžio 2 kitoje koptų bažnyčioje rytiniame Kaire žmonės matę Dievo Motinos vaizdą.

Šioje vietoje primintina, kad 1963 m. Lietuvoje leidžiamoje 'Tiesoje' V. Miniotas, rašydamas apie įvykius Skiemonyse, buvo tvirtinęs: esą pagal davatkų gandus "Marija baigusi pokalbį šiuo pareiškimu: 'Po to pasiliksiu Egipte du metu. Paskui pasirodysiu ateistam'".

Studentai kelia revoliuciją, po kurios . . . taikstosi ateiti kita jėga, žinanti, ko nori; ji suimtų tada visas laisves į geležinę saują

Studentai virto dideliu veiksniu Amerikoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, netgi Sovietuose. Vakaruose studentai griebėsi revoliucijos prieš esamą "buržuazinę bendruomenę", Rytuose prieš komunizmo varžtus asmeniui. Studentų revoliuciniai veiksmai Vakaruose toli pralenkia tai, kas dedasi Lenkijoje, Čekoslovakijoje.

Kur tų revoliucinių nuotaikų šaknys? Klausimą svarsto gausiai straipsniai ir knygos. Dėmesys nukreipiamas į dvejopus galimus revoliucinių nuotaikų veiksnius: į teoriją ir praktiką, į revoliuciją gimdančias idėjas ir tom idėjom palankią demokratinio negalavimo praktiką.

1. IDĖJŲ AMARAS, apnikęs jaunimo dalį

Vokietijos kancleris Kiesingeris, kalbėdamas apie Vokietijos studentus "iš kairės", aiškino, kad studentų riaušės neturinčios nieko bendro su sovietiniu komunizmu. Sovietinis komunizmas jiem atgyvenęs ir pasenęs. Sau pavyzdžiais jie ėmėsi radikaliuosius Mao Tsetungą, Castro, Ho Chi Minh, Che Guevarą. Apie šiuos vardus jie, tie studentai "iš kairės", telkia idėjas, kurias girdi universitetuose. Kiesingeris konkrečiai suminėjo amerikietį profesorių Herbert Markuse, kuris daras įtakos Vokietijos jaunimui kaip intelektualinė jėga. Būtų betgi perdaug garbės vienam minėtam ir skriauda neminėtiem. Iš tikrųjų jaunimui daro įtakos visas idėjinis klimatas, sudarinėjamas mokyklose sociologų, filosofų, teologų, teisininkų.

Šiame klimate vienas iš reikšmingiausių ženklų **asmens gynimas nuo visuomenės, valstybės pavergimo.** Tai bėgimas nuo asmenį pavergusių totalizmų į kitą kraštutinumą — absoliutines asmens laisves, asmens autoritetą tiesai pažinti, asmens neatsakingumą prieš visuomenę. "Asmeninė sąžinė" net teologų imta rodyti kaip galvojimo ir elgesio svarbiausioji norma.

XVIII amžiuje buvo pagarbintas žmogaus **protas.** XX amžiuje irgi populiaru kalbėti apie "racionalistinį" pažinimą ir apsisprendimą nepasiduodant "emocijom". Tačiau praktiškai daros dabar kitaip. XX amžiuje yra pagarbintos asmens **pasąmoninės, instinktinės jėgos.** Jos padarytos asmens elgesio, asmens pasireiškimų visuomenėje, mene, literatūroje, religijoje norma. Tai **žmogaus grįžimas nuo racionalistinės būtybės prie instinktinės būtybės** (kurios jausmų ir juslių laisvę simbolina ir palaidi plaukai).

2. DEMOKRATIJOS PAMUŠALAS, kuris atstumia nuo esamos santvarkos

Jaunimas negali nepastebėti kasdieniniame gyvenime, kaip demokratiškai besitvarkančiam krašte valdantysis sluoksnis vykdo šiame amžiuje (ypačiai Amerikoje) didžioje pagarboje tebesančią pragmatizmo filosofiją. Vykdo tai, kas asmeniui, grupei, valstybei ar valstybių grupei yra naudinga šiuo momentu. Naudos, tikslingumo filosofija yra tiek apvaldžiusi asmenis ir vyriausybes, kad valstybės viduje ar tarp valstybių nustojo veikę bet koki pastovūs ir visuotiniai principai. O kai vyriausybių atstovai kalba iškilmingai apie principus —apie žmogaus teises, apie tautų apsisprendimą, apie "nedalomą laisvę", apie teisingumo vykdymą socialiniame ir tarptautiniame gyvenime, — jaunimas nesunkiai pastebi, kad tai žodžiai, žodžiai, žodžiai. Tai tik fygos permatomi lapeliai pridengti ciniškai praktikai, kuri pripažįsta žmogaus teises tiem, iš kurių bus pripažįstančiam naudos, ir vengia kalbėti apie teises kitų, jei tai pareikalaus kokios aukos ar nemalonumo. Taip elgdamiesi, tie valstybių vyrai yra logiški, išpažindami savo pragmatinę filosofiją. Bet tai yra sykiu ir jų prieitas liepto galas, į kurį atvedė jų praktikuojama filosofija.

Anot K. Keniston naujos knygos "Young Radicals", tas radikalusis jaunimas nebepasitiki vyriausybių pareiškimais ir pažadais, nes patirtis davė pagrindą nepasitikėti: esą jie mato, kad "tėvai paaukojo principus dėl pelno". Iš čia jaunimo nusisukimas nuo esamos santvarkos, kuri jų akyse yra pagrįsta melu. Iš čia revoliucija.

3. AR TAI DVIEJŲ OŽIŲ ant liepto likimas?

Esamos santvarkos atstovų ir revoliucionierių konflikte esama abiejų pusių tragikos. Jaunimo tragika ta, kad revoliuciją kelia be aiškios ateities vizijos. Jo žygis teveda į anarchiją. O jo sukelta anarchija norės pasinaudoti tas, kuris žino, ko nori. Prancūzų komunistai buvo prieš studentus anarchistus, bet susigriebė —o gal jais pasinaudos ir anarchiją pavers tvarka, kurioje patys suims visas asmens laisves į kietą geležinę saują?

Esamos santvarkos atstovų tragika ta, kad jie yra įklimpę į save kaip musė į medų — į esamą padėtį, jos patogumus, pelnus; jie nepajėgia daryti pažangos vykdant teisingumą. Dar blogiau — nepajėgia net savo sistemos apginti nuo anarchistinio elemento, kuris ateina jų nuversti. Bet ir čia jie dengia savo negalią tauriu filosofavimo lapeliu: sudrausti riaušininkus tai būsią brutalu, antihumaniška, o jie toki . . .

Prieš pusšimtį metų Kerenskio Rusija neįstengė sulaikyti įsisiūbavusių anarchistinių jėgų ir turėjo užleisti vietą Lenino diktatūrai.

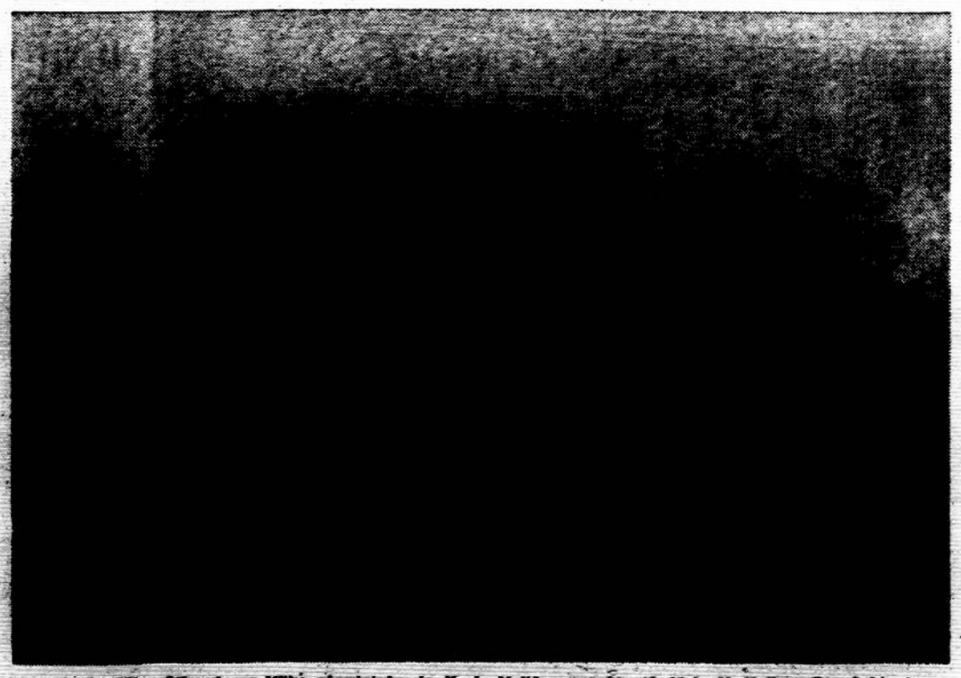

Laikraščių atstovai vaizduojami Vilko pirmininką dr. K. J. Valiūną gegužės 18 d. iš k. H. Kolbar, Em. Čekienė, dr. K. Valiūnas, O. Labanauskaitė, J. Vilkaitis; stovi: Z. Rabilnaitis, A. Kasiulaitis, Tėvas Kornelijus Bučmys, V. Rastenis, St. Dzikaus, Audėnas. Nuotr. L. Tamošaičio

Klysta, kas mano, jog karas greit baigsis

Juratės Kazickaitės laiškas nr. (4)

Amerikiečiai korespondentai perdėjo apie vietkongo laimėjimus ...
Ką pasakojo vietkongas, kai jo pusėje atsidūrė mano bičiulis

Saigonas, gegužės 13.

Kiekvieną vakarą, apie 6 v., Saigone yra populiaru išeiti ant Caravelle viešbučio stogo, užsisakyti gėrimo ir stebėti, kaip sprausminiai lėktuvai meto bombas ant Chalon, 3 mylios nuo miesto centro.

Tuo metu esti saulėlydis, ir dangaus spalvos esti tokios, kokių nėra kitur pasaulyje. Nepalmas virsta horizonte briliantiniu raudonu pluoštu; jo dūmai yra juodai mėlyni; kaip burtuose siluetų pavidalai kaitaliojasi blankiai mėlyname danguje. Kartais net sunku pamatyti ratu sukančius lėktuvus, nes tokia daugybė mažų paukštelių skraido apie stogą. Jų čirškimą protarpiais nutraukia garsūs bombų sprogimai.

Kelneriai labai paslaugūs su savo gėrimais, ir publikai, susirinkusiai į Caravelle, netrukus daros net malonu atsigauti vakarą vėsoje ir pasižiūrėti karo vaizdo nuo stogo. Daugelis iš čia pirmą kartą pamato nepalmo sprogimus ir helikopterių raketas, leidžiamas į namus ir gatves. Kai kas iš čia susirinkusių ant stogo yra reporteriai, kurie dieną stebėjo gatvių kautynes Cholon iš arti. Dabar jie, nusimaudę ir pakeitę drabužius, stovi ant stogo, stebi padangėje gaisus ir kalba apie savo patyrimus kare: kaip buvo apšaudomi paslėptų šaulių iš degančių namų; kaip bėgo, ieškodami priedangos nuo helikopterio kulkosvydžių; kaip stebėjo šimtus pabėgėlių, paliekančių savuosius namus.

Vaizdo nuo stogo bendras įspūdis yra slegiantis. Šis karas visada pasižymėjo absurdiniais kontrastais, bet vis tiek daros keista stebint, kaip dalys miesto sunaikinamos, ir žinant, kad kitos dienos rytą niekas iš tikrųjų nepasikeis; kad šioje srityje kautynės eis ir toliau ir kad vietnamiečiai keliaus į miestą su kasdieniniais reikalais kaip visada.

★

Kai šiuos žodžius rašau, padėtis Saigone tebėra labai sujaukta. Ar tai lauktoji vietkongo ofenzyvos "antroji banga", ar gal ji tik mėgina galimybes naujam dideliam smūgiui, kuris turėtų ateiti artimiausiom dienom ar savaitėm?

Daugelis reporterių ir televizijos informatorių, manau, dabartinę padėtį Saigone labai perdėjo. Gal jūs esate skaitę, kad vietkongas esąs pasirengęs žygiuoti į miesto centrą kiekvieną minutę: kad visas miestas esąs liepsnose; kad kiekvienas, kas gyvas, esąs panikoje, laukdamas su išgąsčiu artimiausio patrankos sviedinio pataikant į jo namus.

Taip iš tikrųjų nėra.

Amerikiečiai faktiškai sėkmingai užbėgo už akių bet kokiai didesnei vietkongo grėsmei Saigone. Vietkongas yra rimtai palaužtas ir absoliučiai negali į savo kreditus įrašyti jokio karinio laimėjimo. Gyventojus vietnamiečius dabartinei padėčiai paruošė Tet švenčių ofenzyva. Jie nepasidavė panikai. Jie, atrodo, vis daugiau ir daugiau ima pasitikėti Saigono vyriausybe, kad ji išspręs tebeegzistuojančias problemas. Pabėgėliam suteikiama globa, kokia įmanoma, nors, žinoma, sunku aprūpinti juos viskuo, ko jie yra reikalingi.

★

Jei vietkongas tikėjosi laimėti pasaulio informacijoje pirmąsias vietas, pakartodamas Tet, laimėti propagandą apie pergales kaip tik taikos derybų metui Paryžiuje, tai jam, gal būt, pasisekė. Kalti dėl to Amerikos korespondentai. Jie rašė dalykus vietkongo kreditan ir tada, kai iš tikrųjų jis neturėjo jokios karinės sėkmės. Kaip vienas reporteris veteranas, labai pasipiktinęs kai kurių nepriklausomų žurnalistų perdėtais Saigono kautynių aprašymais, pasakė: "Faktas, kad amerikiečiai atliko didelį darbą, palaužtami vietkongo ataką. Kodėl mes negalime taip ir parašyti, užuot skelbę, kad vietkongas vėl mus apmovęs".

Tačiau būtų klaida sakyti, kad Saigone jau viskas susitvarkė. Tikras dalykas, kad šį vakarą bus daugiau bombų stebėtojų iš Caravelle stogo. Esama ženklų, kad vietkongas turįs atsarginių batalijonų, kurie netrukus galį būti pasiųsti į Saigoną. O tokiu atveju niekas tikrai nežino, ko tikisi vietkongas, puldamas amerikiečius ir vietnamiečius jų tvirtose defenzyvinėse pozicijose.

Vienas reporteris, mano bičiulis, stebėdamas kautynes prie "Y" tilto, kažkaip atsiskyrė nuo vietnamiečių karių ir pasijuto esąs vietkongo pusėje. Jo laimė, vietkongo kapitonas kalbėjo taip pat pranciškiškai ir nebuvo linkęs taip žiauriai jį likviduoti,kaip buvo padaryta su 4 žurnalistais prieš savaitę. Vietkongas užtikrino mano bičiulį, kad sutemus jis leis grįžti jam pas vietnamiečius. Buvo proga plačiau išsikalbėti su vietkongu, nors ir pozicijose, kurias apšaudė amerikiečių lėktuvai.

Ką mano bičiulis ispanas patyrė iš vietkongo, buvo įdomu, jei tai buvo iš tikrųjų tiesa. Man įtartina, kam vietkongas kalbėjo taip atvirai, be to, nesu tikra, ar mano bičiulis viską tiksliai atpasakojo ... Vietkongo kapitonas tariamai kalbėjęs, kad jie pasiekę kaip tik tai, ką jie turėję pasiekti šia nauja puolimų banga.

"Mes, žinoma, netenkame daug žmonių. Bet mes buvom tam pasiryžę", tariamai kalbėjęs kapitonas. "O mes norėjome, kad amerikiečiai kuo daugiau bombarduotų Chaloną ir Saigoną. Sugriaudami jų namus, amerikiečiai priverčia pabėgėlius slinkti arčiau miesto centro. Daugelis šių pabėgėlių yra palankūs mūsų reikalui. Daugelis iš tikrųjų yra ginkluoti vietkongai, kurie dabar gali patekti į naujas Saigono vietoves. Šie pabėgėliai gyvens pas draugus, pas gimines ar stovyklose. Tėra tik laiko klausimas, kad žmonėse kils nepasitenkinimas savo sunkia dalia, netekus namų dėl amerikiečių ir vietnamiečių bombų. Anksčiau mūsų grupės buvo per keletą kilometrų nuo Saigono, dabar mes padarėm glaudesnį ratą apie miestą labiau koncentruotoje srityje, ir vieną dieną mes ją perimsim ..."

"Taigi tegul amerikiečiai ir toliau bombarduoja miestą. Mes pasiunčiame penketą vyrų į kelių blokų plotą; jų uždavinys apšaudyti karius ir helikopterius. Staiga amerikiečiai išgriauja visus blokus. Aš, gal būt, netenku penketo vyrų, bet pabėgėliai nuo bombardavimo ima plūsti į miestą, ir jie, gal būt, darosi palankūs vietkongo kovai".

Tai visai nėra kvailas planas. Jei tokio pasikalbėjimo ir nebūtų buvę, tai jis galėtų būti dalis plano, kuriuo vietkongas siekia paimti Saigono kontrolę ... Viskas, ką šiuo reikalu galiu pasakyti, tai tik tiek, kad tie, kurie mano, jog karas greitai baigsis, labai klysta. Bus daug žiauresnių kautynių, ypač didesniuose miestuose, kai Paryžiuje eis derybos dėl taikos.

Kinų gyvenamame Cholone ėjo didžiausios kautynės 3 mylios nuo miesto centro.

VAIKAI SURAŠĖ KALTINIMO AKTĄ TĖVAM

SPAUDA

Ateitis Nr. 3 davė santrauką diskusijų, kurios buvo moksleivių kuopoje Hamiltone, Kanadoje. Diskusijos buvo tema: "Ar jaunimo galvojimas yra palaidas?" Diskusijose aptariami tėvai ir aptariami vaikai.

Apie tėvus:

"Daug kartų girdime tėvus bei suaugusius sakant (su giliu atsidūsėjimu): "Kas gi išaugs iš šių dienų jaunimo? ... Aš nenorėčiau gyventi dešimt ar dvidešimt metų nuo dabar, nes tada pasaulį valdys šis sugedęs jaunimas."

"Šis sugedęs jaunimas". Pažiūrėkime į savo miestų kino teatrus. Beveik visi filmai yra vaikams ar nepilnamečiam jaunimui draudžiami —"suaugusių privilegija". Didelė jaunimo dalis vistiek sugeba į kinus įeiti ir tokius filmus pamatyti (meluojant apie savo amžių ar naudojant kitokias apgavystes). Tačiau dar didesnė dalis, nerasdami sau tiniamų pramogų, atsiduria gatvėse. Taip susidaro jaunimo "gengės".

Reikalas taigi gana aiškus: tėvai neturi ar neranda laiko sugalvoti ar surasti savo augančiam jaunimui tinkamų pramogų. Jie neturi laiko praleisti nors pusvalandį su savo jaunuoliais, pasidalindami mintimis ar bendrais įspūdžiais, kur galėtų sužinoti, kas domina jaunuolį, kokie jo draugai, kaip jis galvoja ir formuojasi. Tiesą pasakius, tėvai nebeturi laiko tapti net **klausytojais,** o ne tik įsakinėtojais. Jie neturi laiko praleisti su savo jaunais vaikais dar prieš brendimo laikotarpį, sekdami jų augimą ir atsakinėdami jų smalsius klausimus.

Kai pagaliau dauguma tėvų pradeda domėtis savo jaunimu — paprastai būna per vėlu. Tuomet pats jaunuolis atstumia tėvų pastangas jį auklėti; jis jau "išsiauklėjo" pats. Čia ir yra šių dienų tragedijos pagrindas.

Daugiausia įtakos jaunuolio galvojime padaro jam tėvų duoti pagrindai, jam pačiam dar vaikui bebūnant. Šiais pagrindais ko aš pats neturėjau — štai populiarus tėvų sprendimas materialiniai pagerinti savo vaiko gyvenimą, apleidžiant jo dvasinių pagrindų statybą. Todėl šių dienų moralės pagrindai ir stovi žemiau, negu prieš dešimt ar dvidešimt metų."

Apie vaikus:

"Tačiau jaunimas išliko idealistinis: jam ir šiandien yra labai svarbus pareigos jausmas, nes tas jausmas jam duoda kokį nors tikslą jo galvojimui ir jo veiksmams. Anksčiau tėvai rūpinosi vaikais kaip žmonėmis, o dabar jie jais eksperimentuoja, ir juos studijuoja, kaip pasaulio problemų dalį. Seniau tėvai daugiau apribodavo savo jaunimo elgesį ir draugų kiekį. Nors jaunimas, kaip ir visada, priešindavosi, jog tai yra jo laisvės apribojimas — jis vistiek jautė atsakomybę tėvams; ar tai būtų draugo-ės pasirinkimas, ar namo grįžimo laiko nustatymas. Dabar didžioji tos atsakomybės dalis yra dingusi, nes jaunimas sau išsikovojo laisvę arba — ji buvo duota nesąmoningai: tėvų nesidomėjimu, laiko neturėjimu prižiūrėti, kad sūnus ar duktė atliktų jam duotas pareigas ir būtų atsakingas tėvams. Jis pasidaro atsakingas sau, nebeturi nieko, kas jam pasakytų, kas yra tiesa, kas yra gėris ir kas yra blogis. Toks jaunuolis nebeturi jokių gairių, kurios gristos dvasine pažanga, nurodytų jam kelią."

Sprendimas:

"Taigi prieiname išvadą, kad bendrai paėmus, šių dienų jaunimas turi "palaidesnį" galvojimą, negu jų tėvai ar seneliai turėjo. Tačiau šiam galvojimui, moraliniam lygiui pamatus— laisvajame pasaulyje — padėjo ne kas kitas, kaip šios generacijos tėvai."

LIETUVOJE

Į VILNIŲ IR VARŠUVĄ

Nuo gegužės 12 į Vilnių iš užsienių lėktuvu nuskristi bus galima ir per Varšuvą: du lėktuvai, vienas rusų ir vienas lenkų, kiekvienas kartą per savaitę, skriedami iš Varšuvos į Leningradą ir atgal, nusileidinės Vilniuje.

Ligšiol į Vilnių nuskristi ar iš Vilniaus į užsienius iškristi buvo galima tik per Maskvą ar Leningradą. (Elta)

— Pirmosios Vilniaus miesto ligoninės chirurgas Alfonsas Dirsė įgijo daktaro laipsnį, apgynęs disertaciją apie chirurginį arterijų nepraeinamumo gydymą. Pažymima, kad jis vienas pirmųjų Lietuvos medikų-praktikų, apgynusių daktaratą. Mat, keletas naujų medicinos mokslo daktarų iškilo vis iš teoretikų tarpo, dirbančių medicinos mokymo darbą. A. Dirsė irgi ne visą laiką buvo praktikas. Prieš keletą metų jis buvo medicinos reikalų administratorius, vad. sveikatos apsaugos ministeris. (Elta)

Lenino premijos

Lenininių premijų komitetas Maskvoj leido kandidatuoti į dvi premijas ir penkiems lietuviams. Konkurse dėl teatrinės premijos leista dalyvauti "Lietuvos" ansamblio vadovui V. Bartusevičiui ir to paties ansamblio baletmeisteriui J. Lingiui. Konkursui pateiktos to ansamblio programos — "Svečiuose" ir "Amžių vėjai". "Amžių vėjai" buvo specialiai skirti rusų revoliucijos sukaktuvėm.

Konkurse dėl architektūros premijos dalyvaus vilniškiai architektai-statybininkai: B. Kasperavičienė, B. Krūminis ir inž. S. Liubeckis. Jų konkursui pasiūlytasis darbas — Vilniaus Žirmūnų suprojektavimas. (Elta)

Dega miesto dalis, kai ją bombardavo prėšai. Nuotr. Jūratės Kazickaitės

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalbą. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridedama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. ŠALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-03 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios netoliese visose miesto dalyse. Tel. VIrginia 7-4499.

JOSEPH GARŠVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN ARomiskis (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni koplyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Koplyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter - Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalas ištinka — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos koplyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatingas štabas, užtektinai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDŽIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi mieste, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MIŠIONO GĖRIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GĖRIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bružinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) W. Kaczmarsky, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir siuvamoms mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuvėms ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUŽINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietpalčiai. Parūpinami "dolerio krautuvių" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniams daiktų — geriausių siuntimui ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 30th St. New York, N.Y. 10016. Apsilankykite mūsų skyriuos: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2323

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Šeštinėse

Dangun Kristui įžengus, vyrai galilėjiečiai tebestovėjo apstulbę Alyvų kalne. Ar tuo viskas turėjo ir pasibaigti? Valandėlę prieš tai jie klausė: "Viešpatie, ar šiuo laiku tu sugrąžinsi karalystę Izraėliui?" Jų mintis tebebuvo pritvirtinta prie žemės karalystės, kai Kristus jiem trejus metus kalbėjo apie dangaus karalystę. Tokios bukos buvo tos galvos, nesupratusios dar savo misijos, kol jas apšvietė Šventoji Dvasia. Tik tada vyrai galilėjėčiai pajudėjo, nepaisydami jokių pavojų, nė savo galvų, kurios buvo nukirsdintos ne dėl žemės karalystės. Dangaus karalystės misija skleidėsi žemėje tik dėl to, kad buvo kam už ją aukotis, kad vyrai galilėjiečiai nebestovėjo vietoje tiktai spoksodami į dangų, nieko neveikdami. Apaštalai buvo pašaukti akcijai. Ir nauji apaštalai taip pat tai akcijai yra šaukiami.

Šeštinės mum primena, kad Kristaus misiia buvo patikėta žmonėm, iki išvys Ji ateisiantį taip, kaip matė žengiantį į dangų. "Ne jūsų dalykas žinoti laikus ir valandas" to atėjimo, bet jūsų dalykas, kad tam atėjimui žmonija būtu paruošta. Čia atsakingas kiekvienas Kristaus sekėjas. Jis turi žinoti, kad nėra jam skirta stovėti savo kalne, tebespoksant į dangų, bet veikti.

Tai buvo akivaizdžiai pabrėžta kalne. Tada Kristus trim savo apaštalam parodė, kur Jis įžengsias, bet kur apaštalam įžengti dar nėra atėjęs laikas, nors jie norėtu tame kalne statydinti palapines, kadangi čia "mums taip gera". Bet ar dėl to bus gera ir kitiem? Kristus tai žinojo, ir su apaštalais nuo Taboro kalno nužengė žemyn pas žmonių minias, kurios turėjo būti atpirktos ir apšviestos, kad ir jom vėliau būtų gera.

"Taboro gundymas, — rašo A. Maceina, — gresia kiekvienam krikščioniui. Kai tiktai jis patiria dangaus karalystės šviesos, jis nebenori grįžti į neperkeistą pasaulį ir jame plėsti praregėtą šviesą. Jis norėtų ją pasilaikyti tiktai sau, pasilikdamas vienas su praregėtu spinduliu. Neatsispirdami šiam gundymui, daugelis meta pasaulį, atsitveria nuo žmonių ir pradeda rūpintis tiktai savo sielos išganymu. Tačiau toks atsitvėrimas yra tuo pačiu ir dieviškojo spindulio pražudymas. Todėl kardinolas Suhard įspėja visus tikinčiuosius nepasiduoti šiam gundymui", nepasilikti savo Taboro kalne, bet leistis į minias ir nešti jom dieviškosios tiesos spindulius.

Suhard, Paryžiaus kardinolas, miręs 1953, apie tą apaštališkąją katalikų pareigą yra rašęs: "Šiandien, kada socialinės formos įgyja tokios didelės reikšmės ir išvysto tokią didelę jėgą, misijonieriais turi pasidaryti ne tiktai atskiri asmenys, bet ir grupės"... Atskirai ir grupėmis krikščionys turi vigu primena, kad vra mum pasur prieiti, nes "būti apaštalu reiškia visa prisiimti ir visur isiskverbti, išskyrus nuodėmę". Bet tai reikalauja didelio aktyvumo, sumanumo ir aukos. Tai reikalauja nebe stovėti, o judėti; ne tiktai galvoti, bet ir veikti, kad pasaulis būtu perkeistas, kad jisai būtu priartintas Kristaus atėjimui. "Reikia pabrėžti, nors tai atrodo ir keista, — rašė kardinolas Suhard, — kad Kristus reikalauja pagalbos iš savo narių... Jis reikalauja pagalbos atbaigti atpirkimo darbui".

Kristaus žengimas į dangų tegu primena, kad vra mum pareiga visomis priemonėmis ir įėgomis skleisti žemėje Jo kvietima dangaus karalystės palaimai.

PLB Trečiojo seimo dienotvarkė

PLB valdyba skelbia PLB III seimo darbotvarkės projektą:

Rugpiūčio 29, ketvirtadienis

6 v. v. seimo atstovų ir svečių pobūvis.

Rugpiūčio 30, penktadienis

9 v. seimo atstovų ir svečių registracija.

10 val. seimo šeimininko žodis — JAV LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis. Atidarymas — PLB valdybos pirm. J. Bačiūnas. Invokacija — seimo komiteto garbės pirmin. prel. J. Balkūnas. Mirusiųjų pagerbimas. Prezidiumo ir sekretoriato sudarymas. Sveikinimai. Reguliamino priėmimas. Darbotvarkės priėmimas. Kontrolės komisiios rinkimas. Mandatų, nominacijų ir nutarimu komisijų sudarymas.

11:30 v. — PLB valdybos ir PLB kultūros tarybos pranešimai bei diskusijos.

1:30 v. pietų pertrauka.

3 v. kraštu liet. bendruomenių pranešimai ir diskusijos.

6 v. pranešimas "Laisvinimo kova ir politinės perspektvos" — Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas.

8 v. — literatūros vakaras, šokiai.

Rugpiūčio 31, šeštadienis

9 v. — diskusijos dėl pranešimų.

10:30 v. — pranešimas "Okupuotos Lietuvos padėtis ir išeivija" — Vatikano Lietuvos pasiuntinybės sekr. St. Lozoraitis, Jr.

12 v. — seimo narių keliamieji klausimai ir diskusijos.

1:30 v. — pietų pertrauka.

3 v. jaunimo motorkados sutikimas, paradas ir iškilmės, sporto varžybos ir mankštos.

5 v. — kontrolės komisijos pranešimas. Mandatų ir nominacijų komisijų pranešimai. Naujos PLB valdybos rinkimas. Seimo nutarimų svarstymas ir priėmimas.

8 v. — seimo banketas ir pasilinksminimas.

Rugsėjo 1, sekmadienis

10 v. — iškilmingos seimo pamaldos šv. Patriko katedroje.

1:30 v. — pranešimas "Išeivijos kultūros ir švietimo rūpesčiai" — Kanados LB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas.

3 v. — iškilmingasis seimo posėdis: atidarymas — seimo prezidiumo pirmininkas. Paskaita "Valstybingumas ir tautiškumas" — dr. K. Keblys. Kultūrininkų ir kultūros darbuotoju pagerbimas. 1968 sukaktuvinių metų premijų įteikimas. Seimo nutarimu skaitvmas. Naujos PLB valdybos pristatymas, jos atstovo žodis. Benedikcija. Seimo uždarymas.

4:30 v. — meno kūrinių paroda skaidrėse.

7 v. didysis seimo koncertas Lincolno Centre.

Rugsėjo 2, pirmadienis

10 v. — ekskursija laivu aplink New Yorką.

1 val. vainiko padėjimas prie Laisvės statulos.

5 v. grįžimas iš ekskursijos.

STUDIJINĖS SEIMO KOMISIJOS

PLB valdyba, Bendruomenės vadovybių Chicagos pasitarimų pritarta, sudarė tris studijines PLB III-jo seimo komisijas:

Reguliamino komisiją: V. Kamantas, Arv. Barzdukas, V. Majauskas. Jos uždavinys — parengti ir seimui pateikti PLB III-jo seimo reguliamino projektą.

Nominacijų komisiją: J. A. Anysas, J. Kapočius, V. Kasniūnas, P. Kisielius, P. Lukoševičius. Jos uždavinys — seimui pasiūlyti naujos PLB valdybos kandidatus.

Nutarimų komisiją: A. Butkus, J. Gailiušytė, V. Kamantas, J. Kardelis, K. Keblys. Jos uždavinys — iš anksto surinkti medžiagą seimo nutarimam, kurie turės liesti programinius jo pasisakymus, bendruomeninę veiklą ir šios veiklos organizacinius būdus bei priemones.

Visos komisijos paprašytos savo darbui susitvarkyti pačios. PLB valdyba taip pat prašo komisiju darbu domėtis ir visus PLB III-io seimo atstovus, kraštu bendruomenes bei paskirus asmenis ir jom siųsti savo siūlymus.

Vinco Krėvės šeštadieninė mokykla Philadelphijoje surengė Motinos dienos minėjimą. Antroje eilėje mokytojos iš k. į d. S. Kananavičienė, E. Bendžiūtė, T.Gečienė, R. Ardienė, D. Surdėnienė, D. Dragūnienė, G. Kreivėnaitė ir V. Bendžiūtė. Nuotr. K. Čikoto.

Sovietai turi išsikraustyti iš Pabaltijo valstybių

Demokratų partijos centro komiteto pirmininkas Bailey įsijungė į Rezoliucijom Remti Komitetą

Los Angeles, Calif. — "Mielai jungiuosi į šį taip svarbų darbą ir visomis išgalėmis talkinsiu jums kovoje dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės," — pareiškė **John M. Bailey,** Demokratų partijos centro komiteto pirmininkas, įsijungdamas šiomis dienomis į Rezoliucijoms Remti Komitetą.

Kongresmano raginimas JAV prezidentui

Kongresmanas Thomas J. Meskill (R. -Conn.), neseniai įsijungęs į Rezoliucijoms Remti Komitetą, šiomis dienomis kreipėsi į JAV prezidentą, ragindamas jį imtis iniciatyvos JAV Kongreso priimtai rezoliucijai (H. Con. Res. 416) Lietuvos bylos reikalu įgyvendinti. Anot kongresmano T. J. Meskill, Pabaltijo kraštų byla turinti pasiekti Jungtines Tautas, ir sovietai turi būti priversti išsikraustyti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Kongresmano T. J. Meskill pėdomis pasekė keletas kitų kongresmanų, įsijungdami į minėtą organizaciją. Štai tie kongresmanai: **Wm. H. Harrison** (R. -Wyo.), **D. Rostenkowski** (D.-Ill.), **R. S. Schweiker** (R.-Penn.), **J. P. Addabbo** (D.-N.Y.). Be išvardintų, Rezoliucijoms Remti Komiteto narių gretas papildė dar šie amerikiečiai: Plymouth (Penn.) miesto burmistras **E. F. Burns,** laikraštininkė (iš Washington, D. C.) **Hazel Markel** ir Tufts universiteto profesorius **dr. Wm. C. Kvaraceus** (lietuvis).

Parašykime laiškutį JAV prezidentui

JAV prezidentas imsis iniciatyvos Kongreso pravesta rezoliucija įgyvendinti, jei tik pajus pakankamai tuo reikalu spaudimo iš itakingų amerikiečių ir mūsų pačiu. Nieko nelaukdami parašykime jam keliu sakiniu laiškutį. Pavyzdys duodamas žemiau, bet visi kviečiami pasakyti tai savo žodžiais.

The Honorable Lyndon B.
Johnson
President of the United
States
The White House
Washington, D.C.

Mv dear President:

I respectfully urge you to carry out the expression of the United States Congress contained in **H. Con. Res. 416,** passed unanimously by the Senate and the House, by bringing the question of liberation of the Baltic States before the United Nations and asking that body to request the Soviet Union to withdraw from Lithuania, Latvia, and Estonia. Please instruct the State Department to make preparations for the aforesaid action in the United Nations. Thank you.

Sincerely,
(Parašas)
(Pilnas vardas ir pavardė)
(Pilnas adresas)

Visi geros valios lietuviai ir patriotinės lietuvių organizacijos kviečiamos parašyti panašių laiškučių kiek galima daugiau. Nebūtinai tie laiškai rašytini mašinėle, galima juos rašyti ir ranka. Padarykime tai dar šiandien! IT.

Menininkų išvyka į Pietų Ameriką

Kraštų liet. bendruomenės nelygios, taip pat nevienodos ir jų veiklos sąlygos. Tad seniai kelama mintis, kad pajėgiosios padėtų mažiau turinčiom. Ji taip pat buvo svarstoma ir IV-io Pietų Amerikos lietuvių kongreso metu Argentinoje, kur dalyvavo PLB valdybos ir JAV LB valdybos atstovai. Buvo pageidauta, kad Šiaurės Amerikos menininkai aplankytų Pietų Amerikos kraštus.

Šią mintį ryžtamasi įgyvendinti šiais sukaktuviniais metais. Atsiliepdama į kai kurių Pietų Amerikos kraštų iniciatyvą, PLB valdyba pakvietė keturis mūsų menininkus — solistę A. Stempužienę, komp. D. Lapinską, akt. L. Barauską ir pianistą A. Kuprevičių, kurie sutiko vykti į Venecuelą, Kolumbiją, Braziliją, Urugvajų ir Argentiną atlikti koncertų programas. Tariamasi dėl laiko ir kitų sąlygų su minėtų kraštų liet. bendruomenėmis.

PLB inf.

UKMERGIŠKIS

UKMERGĖS GIMNAZIJĄ PRISIMINUS

Jos 50 metų sukakties proga (1918 - 1968)

Ukmergė — senas švietimo centras

Siemet balandžio 7 suėjo 50 metų, kai Ukmergėje įsteigta lietuvių gimnazija. Ji veikia ir šaindien okupantų valdomoje Lietuvoje. Šia proga norima bent trumpai prisiminti būdingesnius jos veikimo momentus.

Ukmergė yra vienas iš seniausių Lietuvos miestų. Jo pradžia apipinta įvairiais padavimais. Tradicinės žinios sako, kad Ukmergė įkurta pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo brolio Dausprungo apie 1225 metus. Jis pastatydinęs vieną pilį ant kalno, dabar Pilies kalnu vadinamo, o antrą sustiprinęs pakalnėje. Ant kalno esanti pilis turėjo strateginės reikšmės kovose su Livonijos ir kryžiuočių ordinais. Ukmergė minima ir Jogailos su Vytautu kovų metu. 1435 prie Ukmergės buvo sprendžiamas ginklu Švitrigailos ir Žygimanto valdymo klausimas. Ukmergės Šv. Petro ir Povilo bažnyčia pastatyta Jogailos 1387. Ji yra viena iš septynių tais metais pastatytų bažnyčių.

Apie pirmą parapinę Ukmergės mokyklą nėra žinių, bet reikia manyti, kad tokia mokykla galėjo būti įsteigta XVI a., kada Vilniaus vyskupijoje veikė didesnis mokyklų skaičius ir jų priežiūrai buvo paskirtas vienas iš vyskupijos kapitulos narių, vadinamas scholastu. Taip pat žinoma, kad XVI a. Krokuvos universitete buvo įsimatrikuliavusių studentų iš Ukmergės. 1742 pavieto bajorų seimeliui nutarus įkurdinti Ukmergėje vienuolius pijorus, bajorų maršalka Siesickis paaukojo pijorų reikalams 12,000 auksinų, o Chomičas padovanojo žemės Ukmergės mieste bažnyčiai pastatyti. Buvo ir daugiau padaryta dovanojimų. Ukmergėje įsikūrę pijorai tuoj pastatydino Švč. Trejybės bažnyčią ir 1745 atidarė šešių klasių mokyklą. Tai buvo pirma aukštesnioji mokykla Ukmergėje. 1804 rusų valdžia atėmė iš pijorų mokyklos namą ir pavertė jį karišku sandėliu. Pijorai laikė tik pradžios mokyklą, bet ji greit išaugo į keturklasę. Rusai 1837 uždarė tą mokyklą ir 1842 panaikino vienuolyną. Bažnyčią jie pavertė cerkve.

Po pijorų mokyklos uždarymo Ukmergėje veikė bajorų keturklasė, kurioje kapelionavo kun. Antanas Juška. Jis rinko lietuvių kalbos žodžius ir mokinius ragino tai daryti. 1875 bajorai prašė Rusijos valdžios Ukmergėje įsteigti gimnaziją, bet prašymas buvo atmestas. Tik 1907 atidaryta berniukų gimnazija, o kitais metais ir mergaičių. Nuo devyniolikto amžiaus antros pusės veikė miesto dviklasė, vėliau tapusi keturklase. Ją lankė miestiečių ir apylinkės ūkininkų vaikai. Ukmergės keturklasę yra baigę Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, kan. Feliksas Kapočius, arkivyskupo sekretorius kun. dr. Stasys Ūsoris ir kiti.

Apie vyskupo M. Valančiaus laikų mokyklą Ukmergėje nėra žinių, nes Ukmergės dekanatas nėra patiekęs apyskaitos. Bet 1895-97 rusų policija radusi čia net keturias mokyklėles. Dvidešimto amžiaus pradžioje prie Ukmergės parapijos švietimo daug prisidėjo apie 10 metų vikaravęs kun. Antanas Žakevičius. Jis platino lietuvišką spaudą, steigė lietuvių draugijas ir, katekizuodamas pirmajai komunijai, reikalavo vaikų mokėti skaityti. O 1918-21 ukmergiškių švietimui daug pasidarbavo gimnazijos kapelionas kun. Felicijonas Daniusevičius. Apie jį bus atskirai užsiminta.

Lietuvos nepriklausomybės laikais šalia išaugusios didelės gimnazijos veikė įvairūs kursai, amatų mokykla, mokytojų seminarija, lenkų gimnazija, dvi žydų gimnazijos, keturios lietuvių pradžios mokyklos, su trumpomis pertraukomis buvo leidžiamas laikraštis ir visa eilė švietimo židinių bei organizacijų.

"Saulės" Draugijos gimnazija

1915 vokiečiai, okupavę Lietuvą, rūpinosi tik pradžios mokyklomis: steigė mokytojų kursus ir pagreitintu keliu rengė mokytojus. Tuo tarpu aukštesnėmis mokyklomis — gimnazijomis okupantai patys nesirūpino ir lietuviam neleido steigti. Tik 1915 lapkričio mėn. Saliamonui Banaičiui pavyko gauti leidimą įsteigti Kaune "Saulės" Draugijos gimnaziją. Po 1917 rugsėjo 18-23 Vilniuje įvykusios lietuvių konferencijos, nors vokiečiai dar ir labai griežtai laikė sukaustytą lietuvių gyvenimą, "Saulės" ir "Žiburio" draugijų veikėjai, daugiausia kunigai, pradėjo vis labiau klabenti vokiečių įstaigų duris, prašydami leidimų steigti gimnazijom bei progimnazijom. Iki 1918 pabaigos "Saulės" Draugija sugebėjo suorganizuoti dešimt, o "Žiburio" Dja šešias aukštesnes mokyklas. Ukmergės gimnazija yra viena iš tų "Saulės" Draugijos įsteigtų mokyklų.

(Bus daugiau)

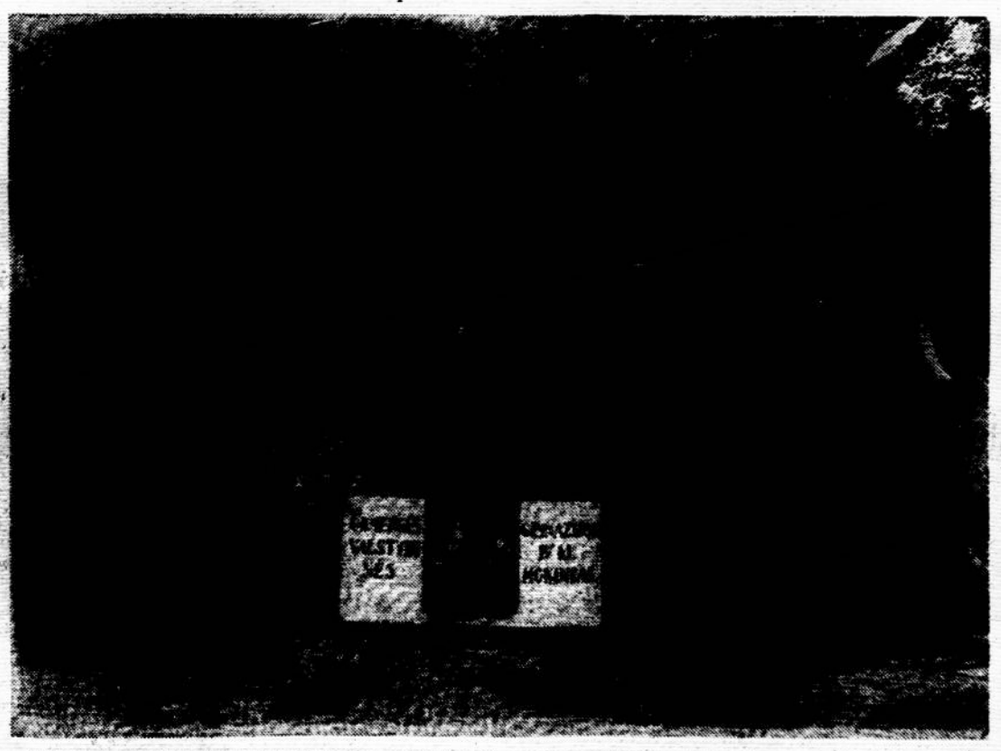

Ukmergės lietuvių gimnazijos IV klasės mokiniai 1922 m. iš k. į d. sėdi mokytojai: muz. J. Bertulis, D. Pinigis, raštinės sekretorė Chmieliauskienė, E. Baronienė, Lazauskienė, Fr. Koss, direktorius J. Baronas, V. Kvieska, kun. P. Lagis, K. Petrikas, Ignatavičius, A. Piešina. Trūksta J. Žuko.

MES RŪPINAMĖS TAIS, KURIE RŪPINASI MUMIS

HARTFORD, CONN.

"Nuo šio klubo įkūrimo (1967 liepos 19) turėjome jau aštuonias tragedijas. Žuvo du policininkai ir šeši ugniagesiai. Skubu nuo vienos našlės pas kitą su tūkstančio dolerių čekiu."

Tai žodžiai iš vieno laiško. Klubas, apie kurį čia kalbama, yra The Hundred Club of Connecticut. Tai žymių mielaširdingų žmonių klubas. O jo sekretorius, skubąs nuo vienos našlės pas kitą su čekiais, tai lietuvis Antanas Ustjanauskas.

Šių žmonių (šimtaklubiečių) šūkis — "Mes rūpinamės tais, kurie rūpinasi mumis." Mum gerai žinoma, kad policininkai ir ugniagesiai, rūpindamies mūsų saugumu bei gerove, dažnai patys pasidaro nebesaugūs, netekdami net gyvybės. Šimtaklubiečių tikslas — padėti žuvusiųjų policininkų ir ugniagesių šeimom.

Per 24 valandas nuo tragiškos ugniagesio ar policininko mirties klubo tarnautojai tyliai, be jokios reklamos įteikia artimiausiam žuvusiojo giminei tūkstančio dolerių čekį. Vėliau jie apmoka tos šeimos būtiniausias sąskaitas. Net namų pirkimo paskolas. Jei šeima nuomoja butą, klubas apmoka nuomą už vienerius metus ir net už ilgesnį laiką.

Pirmąjį šimtaklubį įkūrė Detroito automobilių prekybininkas William M. Packer. Žuvus vienam policininkui, jis parašė laiškus šimtui verslininkų ir pramonininkų, prašydamas kad kiekvienas paaukotų šimtą dolerių. Pinigai žuvusiojo našlei tuoj pat suplaukė. Tada buvo nutarta steigti nuolatinę tos rūšies organizaciją ateities atvejam. Tokie klubai tuoj pat atsirado kituose miestuose. Šiandien jie yra išsiplėtę keliose dešimtyse vietovių. Jie jungia pasiaukojančius piliečius, skubančius padėti šeimom policininkų ir ugniagesių, žūnančių savo tarnybinėse pareigose.

Kai kurie klubai nesiriboja tik savo vietovėm. Pvz. Massachusetts klubas yra įteikęs po 500 dolerių dvylikai našlių New Yorke. Jų vyrai žuvo viename gaisre. Tas pats klubas pasiuntė 500 dol. našlei policininko J. D. Tippit, kurį esąs nužudęs Lee Harvey Oswald tuoj po pasikėsinimo prieš prezidentą John F. Kennedy.

Connecticut klubo nariai, kurių yra kelios dešimtys, kiekvienas moka 250 dol. metinio mokesčio. Jie visi yra pasižymėję piliečiai savo vietovėse, net valstijose.

Apie mūsų tautietį Antaną Ustjanauską, The Hundred Club of Connecticut sekretorių, žymūs asmenys atsiliepia kaip apie nepaprastą žmogų. Majoro Carroll E. Shaw (ugniagesių maršalo pavaduotojo) žodžiais tariant, jis atvykęs į Ameriką kaip neturtingas imigrantas iš Lietuvos. Sunkiai dirbdamas čia pasidaręs keleto didelių krautuvių (supermarkets) savininku. Jis esąs dėkingas šiam didžiam kraštui ir visada esąs čia įsijungęs į visų rūšių labdarybės darbus. Per paskutinius kelerius metus Antanas Ustjanauskas esąs pirkęs ir pasiuntęs į Vietnamą dovanų sužeistiem Amerikos ir Pietų Vietnamo kariam. Be to, su dovanom reguliariai lankąs Walter Reed ligoninę Washingtone.

Iš k. į d. Matthew Moriarty, sen. Thomas J. Dodd, Antanas Ustijanauskas, Vidaus reikalų sekretorius Stewart L. Udall ir sen. Abraham Ribicoff. A. Ustjanauskas jiem įteikė auksinius klubo nario ženkliukus.

Baltimorės žinios

Šv. Alfonso suaugusių klubas savo metinį pikniką surengė gegužės 19 gražiame State parke. Dalyvavo klubo nariai su šeimomis ir gražiai praleido laiką.

Lietuvių Svetainė, kuriai pirmininkauja Bernardas Karpavičius — Karpers, šiomis dienomis pasidarė privatus klubas. Dabar tik tie, kurie susimokės nario mokestį, galės tenlankytis su savo draugais. Kiekvienas narys turės bilietą, kurį įeidamas turės parodyti. Pirmininkaujant B. Kasperavičiui, padidėjo svetainės apyvarta ir pagerėjo finansinė padėtis.

Sodalietės birželio 8 rengia vadinamą "sidewalk sale" gražiame Eudowood Plaza. Pardavinės lietuviškus valgius ir įvairius rankdarbius. Kitas komitetas rengia bingo žaidimus birželio 14. Visos narės prašomos dalyvauti abiejuose parengimuose.

Šv. Alfonso mokyklos baigimo iškilmės šiemet bus birželio 9 d. 8:30 v. Mišias aukos prel. L. Mendelis. Užbaigimo programa bus 3 v. popiet mokyklos salėje. Programą atliks patys mokiniai. Mokyklos baigimo diplomus išdalins klebonas. Tai bus paskutinis parapijos parengimas iki rudens. Visi kviečiami dalyvauti.

Jonas Obelinis

HARTFORD, CONN.

Baltiečių jubiliejiniam baliui —koncertui artėjant

Kiekvienais metais lietuviai ir kiti baltiečiai — latviai ir estai — drauge surengia įdomų balių-koncertą. Šiais metais toks balius-koncertas bus gegužės 25 Hiltono viešbučio didžiojoje salėje, Cor Ford ir Pearl st. kampas, Hartford, Conn. Pradžia 6:30 v. vakaro.

Baliaus-koncerto programa tokia: susipažinimas, vakarienė, koncertas ir šokiai iki 12v. Gros populiarus lietuvio Edvardo Radionovo orkestras.

Šiame baliuje-koncerte visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai dalyvauti ir nesivėluoti.

Informacijų teikia ir bilietus platina baliaus — koncerto komitetas: Zigmas Strazdas. Ada Ustjanauskienė, Alfonsas Dzikas ir Žiūriai. Bilieto kaina 9 dol. asmeniui.

J. Bernotas

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarojimui sąlygas.

• Registruojami taipgi ir berniukai į vasaros stovyklą, kuri prasides birželio 28 ir tęsis iki liepos 26. Visų rūšiu sportas, graži gamta kartu su lituanistinėmis pamokomis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atostogas.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771

NEW HAVEN, CONN.

L.M.K.F. vietos klubas kovo 10 susirinkime nutarė suruošti koncertą. Jis įvyks gegužės 26 YMCA salėje 42 Howe St., New Haven, Conn. Programą, lietuvių kompozitorių kūrinius, atliks žinomas smuikininkas I. Vasyliūnas su sūnumi. Koncertu paminimas New Haveno moterų klubo veiklos penkmetis.

Klubas įsikūrė 1963 sausio mėn. Šiuo metu klubui priklauso 16 narių. Klubui pirmininkavo Gražina Matulaitytė-Rannit, dr. Genovaitė Vėbrienė; dabar antrus metus pirmininkauja dail. Lijolė Židonytė.

Be mažesnių kultūrinių parengimų narėm, narių vyram ir šeimom, klubas kasmet ruošia po vieną viešą koncertą. Koncertai aukšto meninio lygio ir vieninteliai kolonijoj. Nors jie beveik tik nuostolius duoda, klubas rankų nenuleidžia, nes jo veikla pagrįsta lietuvių kultūros puoselėjimu.

Mažoj kolonijoj kiekvienam organizaciniam vienetui platesnė veikla, ypač kultūrinė, yra sunki. Daugelis, vieno ar daugiau nepasisekimų paliesti, apatijos apimti, dažnai ir lietuvybės išnykimo "pranašais" pasidarę, iš bet kokios veiklos pasitraukę, gal ir nesąmoningai pirmieji atsistoja lietuvybės ir jos kultūros naikintojų eilėse. Mūsų kolonijoj klubas, kad ir labai nepalankiose sąlygose, pasilieka kultūrinės veiklos centru. Lieka tik klubą sveikinti ir linkėti toliau nešti kultūrinės šviesos žiburį ateitin ir perduoti jį jaunesniajai kartai!

Vietos lietuviška mokyklа gegužės 5 didžiojoj parapijos salėj suruošė pasirodymą. Gegužės pirmasis sekmadienis pasirinktas tam, kad kartu, pagal lietuvišką tradiciją, būtų paminėta ir Motinos diena. Žmonių prisirinko daugiau negu buvo tikėtasi. Paprastai į mokyklos parengimą ateina tėvai, seneliai, tetos, bet čia atėjo ir kiti. Ir tie "kiti" atėję labai džiaugėsi ir gėrėjosi lietuvių vaikų pasirodymu. Ir tikrai grupė lietuviukų, gerose mokytojų rankose, pareigingų ir atsakingų tėvų šeimose, net ir didžiausią pesimistą turėtų nuteikti gerojon pusėn.

Programa nebuvo teatralinio pobūdžio, tai buvo daugiau 'egzaminas'. Mokiniai pasirodė, ką yra išmokę lietuviškoj mokykloj ir kokia jų lietuvių kalba. Didžiausia popietės atrakcija buvo patys mažiausieji, 4-9 metų dr. Elonos Marijošiūtės-Vaišnienės grupė. Kiekvienas dainuojamas ar deklamuojamas žodis aiškiai tariamas ir suprantamas. Mok. Dalės Mackevičiūtės-Baker grupė, 7-12 metų, dainomis, deklamavimu ir "gėlėmis" paminėjo Motinos dieną. Vyriausia, 11-15 metų, Gintarės Ivaškienės grupė dainavo, skaitė Pilėnus, Čigono ir lietuvio sapną, o Vaiva Vėbraitė skaitė pačios parašytą kūrinėlį apie savo motinos gimtinę gražiajam Dzūkų krašte — Veisiejus. Dainų visą mokyklą mokė dr. Vaišnienė.

Po programos svečiai, vaikai ir tėvai buvo pavaišinti dešrelėmis, pyragais ir kava. Vaišes paruošė Jadzė Kronkaitienė ir Teresė Strimaitienė.

Tėvai ir mokytojos dėkingi klebonui kun. A. Zanavičiui už parengimo skelbimą biuletenyje, gražiais žodžiais įvertinusiam mokyklą iš sakyklos, taip pat už leidimą pasinaudoti sale; visiem atsilankiusiem; A. Leikui už stambesnę auką mokyklai (aukos nebuvo renkamos); Jadzei Kronkaitienei už padovanotą dekoratyvinį pagalvėlį loterijai. Mokytojom už žodžiais neįvertinamą darbą ir pasiaukojimą. Dr. Elonai Vaišnienei, pravedusiai visą programą.

New Haveno ir Bridgeporto kolonijos didžiuojamės šia mokykla. Patalpos modernios, patogios, mokytojos darbščios ir rūpestingos, tėvai pareigingi— laiku apsimoka mokestį už mokslą. Deja, atsiranda tėvų, kurie nesistengia išlaikyti vaikų mokykloje ištisus mokslo metus. Tai ne tik trukdo darbą, bet įneša nemalonumų ir įvairių komplikacijų: vaikai amžiumi turėtų būti vyresnių grupėj, bet žiniomis nėra pajėgūs būti tarp jaunesnių; nuo to kenčia pats vaikas, mokytojai kaltinami neteisingu sugrupavimu, per dideliais reikalavimais ir t.t.

Gegužės 24 vakare mažojoj parapijos salėj šaukiamas tėvų-mokytojų paskutinis ir labai svarbus susirinkimas. Nuo šio susirinkimo priklausys kitų metų mokyklos buvimas ar nebuvimas. Šie mokslo metai baigiami birželio 15 pamokom.

Albina Lipčienė

WORCESTER, MASS.

Gegužės 13 — maldos dieną šv. Kazimiero bažnyčioje surengtos iškilmingos pamaldos už Lietuvą. Pamaldom vadovavo kleb. kun. Jonas Jutkevičius. Dalyvavo mokyklos mokiniai, sodalietės, kurių pirmininkė vainikavo Marijos statulą. Atnaujintas Lietuvos paaukojimo aktas Švč. Marijos širdžiai giedota giesmės, sukalbėtas rožančius. Visa buvo sujungta į vieną maldos vainiką, prašant Dangiškos Motinos globoti pavergtą tėvynę ir visą pasaulį.

Motinos dienos minėjimą gegužės 12 šv. Kazimiero parapijos salėje surengė LB valdyba. Įžangos žodį tarė programos rengėjas Pr. Račiukaitis. Maldą sukalbėjo kun. Justinas Steponaitis. Motinas pasveikino Worcesterio Organizacijų Tarybos ir LB vietos apylinkės valdybos pirm. Pr. Stanelis. Pagrindinis kalbėtojas buvo kun. J. Steponaitis. Minėjimas baigtas giesme "Marija, Marija".

Naujų Aušros Vartų parapijos klebonu nuo gegužės 17 paskirtas Atholio lietuvių šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. Mykolas Tamulevičius, o į jo vietą nukeltas buvęs Aušros Vartų parapijos administratorius kun. Albinas Jankauskas.

Nuo š.m. kovo 1 Aušros Vartų parapijos klebonas prel. Konstantinas Vasys, išbuvęs tos parapijos klebonu 38 metus, visiškai pasitraukė iš pareigų. Kun. Vasys klebonaudamas parapiją pastatė ant kojų. Tai buvo didelio masto ir didelės veiklos kunigas. Dabar apsigyveno Auburn, Mass.

Naujasis klebonas kun. M. Tamulevičius worcesteriškiam yra gerai pažįstamas. Jis yra kilęs iš Worcesterio, ilgus metus buvo šv. Kazimiero parapijos vikaru, uoliai veikė su vyčiais, kurį laiką buvo Aušros Vartų parapijos administratoriumi.

Kun. Justinas Steponaitis nuo gegužės 24 iš Aušros Vartų parapijos perkeliamas į šv. Kazimiero parapiją. Jis yra ateitininkų kuopos dvasios vadas ir uolus šeštadieninės mokyklos mokytojas.

Maironio parko naujų patalpų atidarymas rengiamas birželio 2 d. 1 v. Maironio parke. Bus pietūs ir įdomi programa.

Pr.

New Haveno lietuviškos mokyklos pasirodyme mažieji, atlikę programą. Nuotr. St. Lipčiaus.

IŠ VISUR

— **"Tėvynės" redaktoriui** Antanui Sodaičiui mirus, SLA prezidentas P. Dargis, pasitaręs su Pildomosios tarybos nariais, laikinai nauju savaitraščio redaktorium paskyrė žurnalistą ir rašytoją Juozą Petrėną, dirbantį SLA centre.

— **Inž. Vytautas Kamantas,** PLB valdybos narys, buvęs Clevelando Pilėnų tunto tuntininkas, veiklus visuomenininkas, tarnybos sumetimais ruošiasi persikelti gyventi į Chicagą. Tuntininko pareigas perėmė v. s. Pranas Karalius.

— **Matulaičio namų šventinimas** Putnam, Conn., įvyko gegužės 19. Šventinimo apeigas atliko Norwich vyskupas Vincent J. Hines. Mišias koncelebravo vysk. V. Brizgys, prel. J. P. Juras ir prel. J. Balkūnas. Iškilmėse dalyvavo daug lietuvių kunigų ir apie 1000 svečių. Buvo atvykusių iš Chicagos, New Yorko ir kitų vietovių.

— **Pabaltijo tautom** skirta diena, Latvijos dienų Chicagoje metu, yra gegužės 29. Tą dieną miesto centre State St. bus iškeltos Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinės vėliavos, o 7 val. vak. Sheraton Chicago Hotel, 505 N. Michigan, East Room įvyks atitinkama programa.

— **Los Angeles Alto valdyba,** įvertindama Darbininko palankumą Lietuvos laisvinimo reikalam, nutarė prisidėti prie laikraščio leidimo išlaidų ir per savo iždininką Vladą Pažiūrą atsiuntė 20 dol. auką. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja už įvertinimą ir paramą.

— **Mikas Pakštys,** vibracijų skyriaus viršininkas tyrinėjimo laboratorijoje General Dynamics Corp., Groton, Conn., buvo išvykęs į visos Amerikos vibracijų ekspertų suvažiavimą St. Louis, Missouri. Šiame suvažiavime M. Pakštys skaitė dvi paskaitas vibracijų analizės srityje.

— **Andrius Juškevičius,** JV LB Chicagos apygardos valdybos pirmininkas dalyvavo delegacijoje kviečiant Chicagos miesto majorą R. J. Daley dalyvauti JAV ir Kanados lietuvių III-joje tautinių šokių šventėje. A. Juškevičiaus vadovaujama apygardos valdyba artimai bendradarbiauja su tautinių šokių šventei rengti komitetu ir remia k-to darbus.

Ieškomas

Z. Velička, atvažiavęs į JAV prieš pirmą pasaulinį karą. Anksčiau gyveno Gilbertville, Mass. Ieško brolis B. Velička. Žinantieji prašomi pranešti adresu: N. Stilsonienė, 5410 — 6th Avenue, Brooklyn, N. Y. 11220.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

200 dol. N. N., Worcester, Mass.

100 dol. O. Rimydienė, Woodhaven, N.Y.

50 dol. Rev. A. Babonas, Easton, Pa.

20 dol. E. Zunaris, Dorchester, Mass.

10 dol. V. Vaškūnas, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. G. Baltrušaitis, Santa Anna, Calif.
J. Rasčius, Hartford, Conn.
W. V. Stramaitis, Brooklyn, N.Y.
K. Miklas, Great Neck, L.I.N.Y.

Visiem aukojusiem teatlygina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Musų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirs Jūsų. Aukas siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwich Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

SPORTAS

MIRĖ J. PETERSONAS

Gegužės 20 mirė Juozas Pranckevičius — Petersonas, Lietuvių Atletų Klubo garbės narys, ilgametis klubo pirmininkas. Atvykęs Amerikon dar prieš pirmąjį pasaulinį karą, vėliau reiškėsi vietos lietuvių siuvėjų bei socialistų organizacijose. Mums jis pažymėtinas Atletų Klube sporto bei sportininkų naudai nuveiktais darbais. Velionies Petersono pirmininkavimo metu klubas įgavo naujo kraujo, į jį gausiai stojant naujiem ateiviam, o sportas taip pat užėmė tinkamą vietą. Sportininkai visados galėjo laukti iš jo pagalbos ir užtariamojo žodžio. Atmintyje telieka jo dar sename Atletų Klube po vienų rungtynių sportininkam pasakytos kalbos pabaiga: "Mes lietuviai — ir tas ruskis nenušluos mus nuo žemės paviršiaus."

Paskutiniu laiku sunegalavęs, nors iš aktyvaus klubo gyvenimo ir pasitraukė, bet rūpintis nenustojo. Seniai atvykęs, pokalbiuose visados su meile ir pasiilgimu minėdavo savo gimtąjį kraštą, kurio vėl pamatyti, deja, nebesuspėjo.

BAIGTAS FUTBOLO SEZONAS

Gegužės 19, sekmadienį, Lietuvių Atletų Klubo pirmoji futbolo komanda baigė futbolo pirmenybių sezoną, bene prasčiausią New Yorko lietuvių futbolo istorijoje. Pralaimėjus prieš Kingston SC 0:6, pirmenybės baigtos, žaidžiant 2 lygoje, priešpaskutinėje vietoje su vos 6 taškais iš 20 rungtynių. Įvarčių santykis 24:83.

Visą sezoną komanda turėjo sunkumų su sudėtimi. Gaila būdavo žiūrėti į keletą nuoširdžiai kovojančių žaidikų beviltiškoje padėtyje. Sekretoriui Sauliui Remezai sąlygomis apribojus laisvalaikį, praktiškai nebeliko kam viskuo rūpintis. Jei vadovavimo reikalai nesusitvarkys, kitam sezonui galime seniorų komandos ir visai netekti.

Jauniai nelaimingai prakišo BW Gottschee 2:3, jaunučiai šeštadienį gavo nuo German—Hungarians 0:6.

Ateinantį šeštadienį jaunučiai 3:15 val. žaidžia pas BW Gottschee, o jauniai prieš Hota 11 val. Franklin Square, L.I.

Atletas

Lietuvos gen. konsulato ieškomi asmenys

Jašinskas, Vytautas, 1947 iš Vokietijos išvykęs į Kanadą.

Jurgaitis, Stasys, ir Elzbieta Jurgaitienė.

Kaklauskas, Juozas, gyvenęs Cleveland, Ohio.

Klimas, Vincas, Antano s., gyvenęs New Yorke, ir jo sesuo Marijona Siaurusevičienė su šeima.

Monkevičienė — Steinbergaitė, Bronė, atvykusi į JAV 1947-48.

Ozapavičius, Jonas, Kazimiero s., apie 75 m., kil. iš Zakovalio km., Merkinės vl., Alytaus ap., gyvenęs New Yorke, ieškomas jis pats ar jo sūnų bei dukterų šeimos.

Simanavičius, ir jo žmona Zofija.

Šeškus, Ignas, Jono s., 1930 iš Lietuvos išvykęs į Kanadą.

Šeškus, Juozapas, Jono s., 1923 iš Lietuvos išvykęs į Kubą.

Šnuolis, Juozas, 1947 gyvenęs Kempten, Vokietijoje. Ieškomas stambaus palikimo reikalu.

Štuopis, Justinas, Antano sūnus, gimęs 1923 balandžio 7 Rokų km., Panemunės vl., Kauno ap., 1944 buvo Vokietijoje.

Zelenkevičiūtė, Ona, duktė Verutės ir Juozo Zelenkevičių, kil. iš Jėsios km., Aukšt. Panemunės vl., Kauno ap., į JAV išvykusi 1906-1908.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schlieffer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON,
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105,7 MC meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3 - 4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir Algis Zaparackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Massachusetto jaunių (Junior) pirmenybės įvyks birželio 1-2 d.d., Bostone, Boylstono C.C. patalpose. Jose galės dalyvauti visi, kuriems iki birželio 1 d. dar nebus suėję 21 metai amžiaus. Varžybos vyks paskirose grupėse pagal amžių ir pajėgumą. Čia yra gera proga pasirodyti lietuvių moksleiviams ir kitiems mūsų jaunuoliams. Informuotis prašoma pas Kazį Merkį telefonu — 268-1282, vakarais. Paskirta daug dovanų.

Latvis Juris Ozols, So. Bostono lietuvių komandos talkininkas, laimėjęs balandžio pabaigoje Massachusetto "Amateur" čempiono titulą, pelnijo naują pergalę, Concorde, per New Hampshire atviras p-bes, pakrovęs 4½-½ tš.

Lietuvos p-bėse, Vilniuj, pirmauja B. Rumiancevas iš Klaipėdos su 4½-½, antruoju — Lietuvos šachmatų veteranas Vladas Mikėnas 4-2, toliau A. Butnorius 3-1, Normantas ir K. Kaunas po 3½-2½. Moterų p-bėse pirmauja M. Kartonaitė 5-1, V. Kaušilaitė 4-1 ir Rozentalienė 4-2.

Pasaulio pretendentų varžybose, Amsterdame, Korčnojus (Sov.) pirmauja prieš Reshevskį, JAV didmeistrį, 3½-1½. Belgrade: Tal-Gligorič 4½-3½ ir Larsen-Portisch 2½-1½.

Rumunės įveikė Jugoslavijos moteris 2½-1½.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

RONFORD MOVING and STORAGE
LOCAL & LONG
204 Monroe St. Brooklyn
24 hr Service—638-1442. Low rates
Insured Movers; 7 days a week.

EMBASSY
TAXI & LIMOUSINE SERVICE
U Call We Go
Airports, Weddings, Funerals, etc.
992-7400
1230 Ogden Ave Bronx
ask for Mr Mills

Lake Drew Lodge 1 hr from N.Y.C. boating, fishing, swimming, tennis, etc. Special discount to: groups — churches, bus outings. SP 6-0761, FO 8-4441, JA 9-3716 in N.Y.C.; (914) 878-4821 — R.F.D. 2, Holmes P.O.N.Y. Ludingtonville, N.Y.

Marie's of Manhasset The House of Brides—the ultimate in complete ensembles for brides, bridesmaids, mothers formals, cocktail dresses beautiful original creations at reasonable prices. 1581 Northern Blvd. Manhasset L.I. Call NYC area 212 FL 7-9684 ask for Miss Marie.

MALONEY BROTHERS
ROOFING FULLY INSURED
All work guaranteed — no job too small or too big. 505 68th Street Brooklyn. Call 745-8555

Operators (sewing machine). Experienced or straight sewers and merrow. Suits, dresses, blouses. 35 hour week. Steady work, modern plant. D'Armigene Inc., Bay Shore. MO 5-9200 — Work near home

RENT A NEW CAR $69.50
7 Day Week
Air Conditioned.
FREE MILES!
Daily — Weekly — Monthly
ASTORIA RENTAL YE 2-4100

EXP OPERATORS ON DRESSES
Section work steady work all year round good salary work near home
PUERTO RICAN SPORTSWEAR
275 Grand Street N. Y. C.
— Call 226-8309 —

SEE THE LARGEST SELECTION OF PACEMAKER and ALGLAS BOATS
ON THE EAST COAST AT CPL YACHT SALES
"Alglas 25' Wahoo"
FISHERMAN
$5,390 Del.
C. P. L. YACHT SALES
189 W. Montauk Hgwy.
Lindenhurst, N.Y.
888-5600
395 Woodcleft Avenue
Freeport, N.Y.
623-8100

Doc Soul and His Red Hot Record Machine Entertainment for all occasions: parties, diskoteks, wedding receptions, cocktail sips — For the best in music, contact **Doc Soul** at his Soul Clinic 529-2914. Also comes with band — Bandah Thomas Jr. production.

JIMMY'S TOWING SERVICE
24 Hours a Day
Phone 274-2726 — days
Nights:
523-7843
742-2085
279-6917
93 Jackson Street
Paterson, N.J. 07501

EXP OPERATORS ON DRESSES
Section work steady all year round work near home — LAURIE ANN ORIGINALS 830 Westchester Ave. Bronx, 991-0611

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

EVEREADY TRAILER CO. says, Come to Us Last! Bring the best deal you've gotten, we'll beat it on Serro Scotty, Go-Tag-Along, Wildcat, Puma, Eldorado, Winnebago, K.D., Pick up caps—largest stock of trailer hitches in N.J. Route 22, Scotch Plains. 322-9544.

OLD McDONALD'S CAMPSITE
located 1 mile North of red light at Wurtsboro N.Y., on Rt. 209 get off Rt. 17 at Exit 113 and go North. 100 sites with rustic setting in the pines.
Tel. (914) 888-2337
Wurtsboro N.Y. 12790

AERO-CRAFT
YORK 18' DELUXE FIBERGLASS I/O
Panoramic windshield, vented, mechanical steering, bucket style type swivel seats, 160 HP. Merc-Cruiser I/o, compass, speedometer, completely equipped. Ready to go! $3200 All Sport-Craft Models to 27'. Complete marine service — L.I.'s most beautiful marina
LIGHTHOUSE MARINA
Meeting House Creek Rd. Aquebogue (off Rt. 25 at Blinker). Tel.: 722-3400

L & D TRUCKING
No Job Too Big or Too Small
(2) 68 Vans 3 Men
All Work Guaranteed
Call
892-1980 or 823-8407

Bookkeeper Assistant knowledge of accounts payable & some payroll for major internat'l Co. in Bklyn, Qns area. Salary open, benefit program, profit sharing incentive. Aircondition, parking lot. Vacation in 6 mos. Call Charles Joseph, (212) 497-4900

EXP OPERATORS
on Merrow machine
Must do a complete garment steady work — work near home **Danbury Knitting Mills** 1026 Cypress Avenue Ridgewood Queens.

OPERATORS
exp on Blindstich & Overlock Machines
and exp zipper setters
Steady work nice working conditions
ARDEE CO 50 South 4th Street
Brooklyn Call EV 8-5572

— CAMPER RENTALS —
SAMIKE CO., INC.
VACATION CAMPERS
by
ARTCAR INC.
Open Road, Travel Mate, E-Z Camper
Draw Tite and Reese Hitches
Sales and Rentals
Route 17, Mahwah, N.J.
(201) 529-3221

DRUMMER BOY
STEAK & LOBSTER HOUSE
1 mile North from the Bear Mountain Bridge — Charcoaled broiled steak in dining room salad & bread beverage all for $2.95. Open 6 days a week, closed Tuesdays. Call 914-446-3365 ask for Kurt Mandosky.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš $132,000,000
Current dividend 5% on all accounts.
Dabar moka **5%** už visų rūšių taupomus pinigus.

NIEKO GERESNIO KAIP
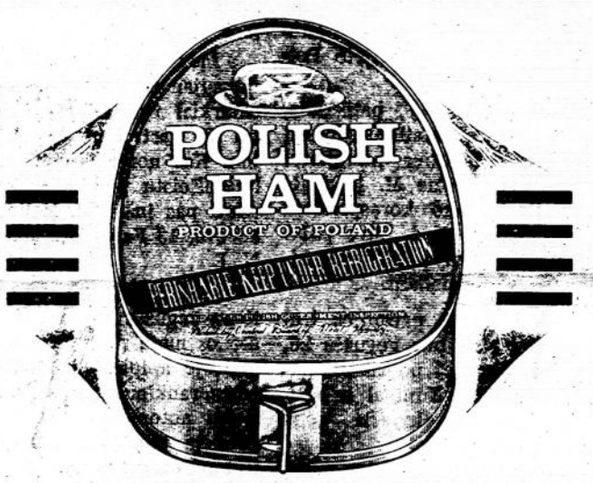

LENKIŠKAS KUMPIS
Good Housekeeping GUARANTEES
trys garsios rūšys: KRAKUS, ATALANTA, TALA
gaunama dėžutėse nuo 2 iki 12 svarų.

Tel. (212) 497-8865
Alfa Jeweler
A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.
Charm Beauty Shoppe
REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

FAITH
Universal šermeninėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.
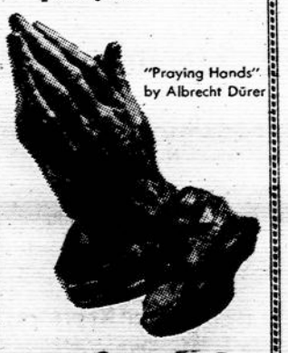
"Praying Hands" by Albrecht Dürer
universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VISOSE KAPINĖSE

Šiam amatui pasiruošimas garantuoja tinkamą patarnavimą
HOLLANDER
CYPRESS CORPORATION
800 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
AP 7-2332
PEERLESS MEMORIALS
65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y.
DA 6-2123
W. Bielanski - C. Kardovich
E. Novak

LABIAUSIAI POPULIARI YORKVILLE VIETA
Vokiška-amerikoniška virtuvė
Vakarienė ir šokiai kas vakarą sekmadieniais nuo 4 po pietų
231 East 86th Street
Tel. SA 2-9926
The Lorelei

Cafe Geiger
Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N.Y.
Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

MEISTERIŠKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui.
Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami
ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE
336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

ANDREWS WEST WELDING SERVICE & REPAIRS
Industrial commercial and domestic all work done at reasonable rates—all work guaranteed. Call ST 3-6660 for fast prompt service.

Thoroughly Experienced CARBON COLLATOR
Steady work $90 a week to start
PREFERRED BINDERY
101 Crosby Street N. Y. C.
Call WO 6-2865

COMPLETE HOME IMPROVEMENTS
10x16 Finished Basements for only $590 — Free estimates given — all work guaranteed. Call 212-654-1945 ask for Mr. Tony Ruggiero

GUARDS full time security work — pleasant surroundings, uniforms furnished, fringe benefits. Splendid opportunity for intelligent men. Must have a car and a telephone. Call and ask for Mr. DiMartino, 716 - 244-3400.

Delux Control Panel installed right over your bed. It controls lights, hi-fi, speakers and other electrical objects. All can be controlled right from the bed. For information call Robert Electric Repair, 962-2865. 58 W 126th Street, New York City.

OPERATORS,
experienced on Skirts for single needle machines. Steady light work
Also FLOOR LADY
Experienced — good pay
CAPITAL INC 638-4567
38 - 6th Ave. Brooklyn

B & B FLOOR WAXING SERVICE
For commercial industrial and domestic purposes. All work done at reasonable prices — all work guaranteed. Call 723-6795

DARBININKAS

Visuomenynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija ..... GL 5-7281

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininkas šią savaitę dėl Šeštinių privalomos šventės išeina tik vieną kartą. Kitą savaitę dėl mirusiųjų pagerbimo šventės išeis taip pat tik vieną kartą — trečiadienį.

Nuo a.a. Justo Petkevičiaus mirties gegužės 22 sueina lygiai metai. Velionies palaikai ilsisi Ferncliff Cemetery Mausoleum, Niche 10, Chapel Floor, Unit 8. Draugam, norintiem aplankyti, pranešame adresą: Ferncliff Cemetery, Town of Greenburgh, Westchester County, New York. — Nijolė Petkevičienė ir vaikai.

Marija Lušienė patikslina, kad Lietuvių Katalikių Moterų 60 metų sukakties minėjimui vaišes paruošė ne M. Lušienė, kaip Darbininko korespondencijoje gegužės 7 d. buvo pažymėta, bet Marija Šaulienė, kitom poniom padedant.

Aušros Vartų parapijos tradiciniai pietūs bus gegužės 26, sekmadienį, tuoj po sumos parapijos salėje. Kunigai ir rengimo komitetas kviečia visus atsilankyti.

Chicagos lietuvių operos pasirodymas New Yorke birželio 2 yra siejamas su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 m. sukaktimi. "Laisvės žiburio" radijo vadovybė deda daug pastangų, kad šis operos pasirodymas ir jubiliejinė sukaktis nuskambėtų kuo plačiau didžiojoje spaudoje. Tuo tikslu į šį parengimą yra pakviesti įvairių laikraščių korespondentai, ir jis bus du kartų reklamuojamas New York Times dienraštyje.

Antanas Gudonis iš Paterson, N.J., aktyviai organizuoja tos apylinkės lietuvius vykti į Chicagos lietuvių operos pasirodymą New Yorke birželio 2. Jo pastangomis jau yra pripildytas vienas autobusas ir organizuojamas antras. Norintieji vykti kreipiasi į A. Gudonį, telef. SW 7-5299.

Lietuviško kryžiaus apsaugai ir kovai prieš vandalizmą sudarytas specialus komitetas, kurio pirmininku išrinktas Petras Wytenus. Komitetą remia Queens Federation of Civic Councils, kurs atstovauja 200 organizacijų ir 187,000 namų savininkų Queens apylinkėje. Apie komitetą ir jo veiklą vėl rašė Sunday News, gegužės 19, Brooklyno dalyje 1 psl., ir Long Island Press, gegužės 17 p. 3.

Muz. Alg. Kačanausko vadovaujamas Rūtos ansamblis smarkiai ruošiasi savo koncertui ir gastrolėm Pennsylvanijon. Kas norėtų įsigyti ansamblio išleistų plokštelių, jų gali gauti pas inž. Val. Melinį šiuo adresu: 13 Fawn Dr., Matawan, N. J.

Vincę Jonuškaitę — Leskaitienę gegužės 16, ketvirtadienį, dienos metu prie jos namų Jamaicoje apiplėšė juodukas; atėmęs rankinuką, suspėjo nuvažiuoti automobiliu. Prieš porą savaičių taip pat dienos metu ji buvo užpulta Central parke New Yorke, atėmė rankinuką su dokumentais ir pinigais.

L.B.N.J. apygardos ruošiama Lietuvių Diena įvyksta birželio 16, sekmadienį, 1 val. p. p. Royal Gardens, Rahway, N. J. Bus įvairi programa ir kiti malonumai. Dalyvauja su naujais leidiniais bei muzikos plokštelėmis Darbininko spaudos kioskas. Ta pačia proga neskaitą Darbininko galės užsisakyti, skaitą vietoj galės apsimokėti metinę laikraščio prenumeratą.

LMKF New Yorko klubo susirinkimas įvyks gegužės 26, sekmadienį, 3 val. popiet pas klubo narę M. Jankauskienę, W. Brentwood, L.I., N.Y., Pilgrim Hospital, Gydytojų rezidencija. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis tel. VI 7-6475.

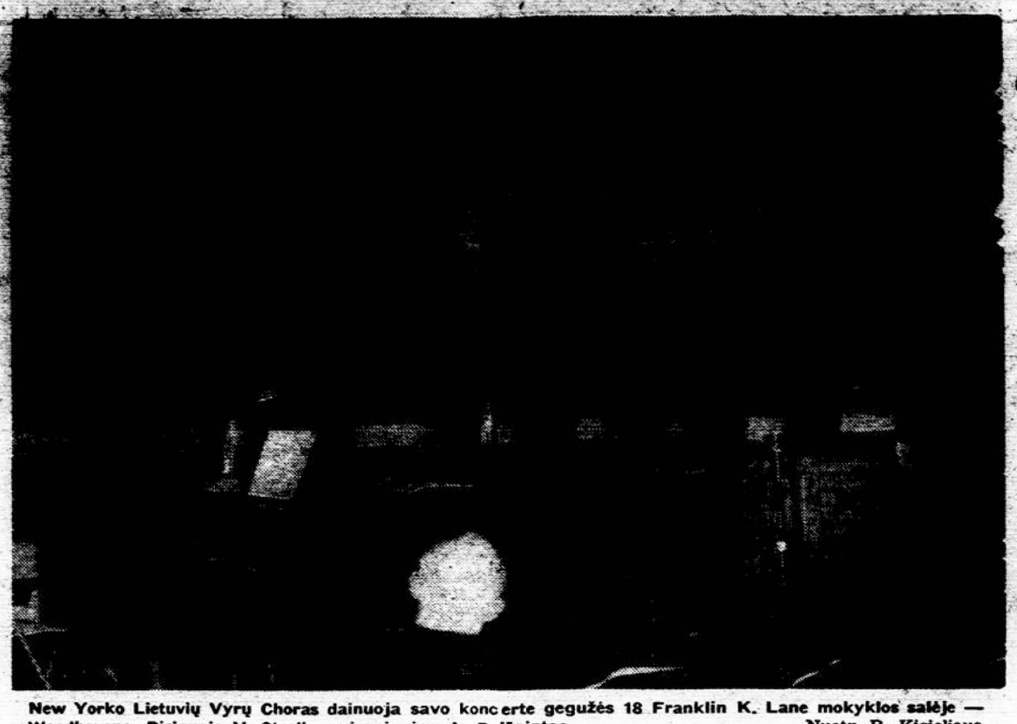

New Yorko Lietuvių Vyrų Choras dainuoja savo koncerte gegužės 18 Franklin K. Lane mokyklos salėje — Woodhavene. Diriguoja V. Strolia, prie pianino A. Prižgintas. Nuotr. R. Kisieliaus

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO KONCERTAS

New Yorko Lietuvių Vyrų Choro koncertas, įvykęs gegužės 18, šeštadienį, Franklin K. Lane aukštesniosios mokyklos salėje, buvo vienas iš gerųjų šio sezono koncertų. Jo programą atliko choras ir solistė **Roma Mastienė,** viešnia iš Chicagos.

Naujas choro vadovas

Kaip žinia, choro organizatorius ir vadovas Vl. Baltrušaitis išvyko Chicagon. Choras jau buvo tiek susigyvenęs ir sucementuotas, kad neišsiskirstė. Valdyba surado naują vadovą — **Vytautą Strolią.**

Šis koncertas ir buvo Vytauto Strolios debiutas su New Yorko Lietuvių Vyrų Choru. Debiutas visai geras. Naujasis vadovas mėgsta lyrinės, elegines nuotaikos dainas, mėgsta tas vietas, kur daug pianissimo. Šis dirigento pomėgis visai programai, kuri visa buvo nauja, suteikė tam tikrą atspalvį.

Iš viso repertuaro gal labiausiai išsiskyrė Liudo Andriulio — Mintimis takeli (kompozitorius gyvena Lietuvoje). Daina nepatraukė klausytojų. Svetima ir archaiška atrodė ir Aleksandro Kačanausko "Kur bėga Šešupė", nes ją nustelbė jau kita kompozicija, virtusi tiesiog liaudine.

Kitu repertuaru teko tik pasigėrėti ir pasidžiaugti. Choras atliko šias dainas: St. Šimkaus — O, broli, broli, A. Gečo-Pražydo jazminai, J. Strolios —Karo žygio daina, J. Bendoriaus — Uždek, močiute, ugnelę, J. Strolios — Keturi vežimo ratai, J. Karoso — Augo sode klevelis, St. Graužinio —Jau pravertos dvaro stonios, St. Šimkaus — Rudenėlis, J. Bleichman—Piliakalnis, Verdi-dvariškių choras iš Rigoletto II v. ir III v., Beethoveno — Kalinių choras — iš Fidelio, Wagnerio — Jūrininkų choras — iš Skrajojančio olando.

Choras sudrausmintas ir išlygintas, dainuoja jautriai ir skoningai. Aukštose fortissimo vietose nesijaučia saugiai, bet už tai gausiai atperka kituose spalvinguose pasažuose.

Solistė iš operos

Solistė Roma Mastienė pasirodė kaip operinė dainininkė. Ji antroje dalyje atliko Gounod — Gėlių ariją iš Fausto, Saint-Saens — Dalilės ariją iš Samsonas ir Dalilė, Rossini — Rozinos ariją iš Sevilijos kirpėjo. Visas šias arijas atliko be priekaišto. Balsas buvo laisvas ir stiprus visuose registruose, ypač gražus aukštosiose gaidose.. (Ar tai negundo dainininkės iš mezzo soprano pereiti į dramatinį sopraną).

Pirmoje dalyje ji atliko šias dainas: Audra — J. Strolios. Nakties akimirka — J. Strolios, Liūdnas eilėraštis, Gėlės iš šieno — abu V. Jakubėno, Rugiagėlės — J. Gruodžio. Šių kūrinių interpretacija jau žymiai išsiskyrė iš operų arijų. Pirmiausia dainininkė jautėsi nesaugi žemose gaidose. Neišlyginta interpretacija, taip dainos pasidarė be gilumos ir nesujungtos į vieną išlygintą raiškų kūrinį. Lengva suprasti, kodėl taip atsitiko. Prie arijų daugiau dirbo, padėjo ir kiti dainavimo mokytojai. Gi lietuviškai dainai darbo buvo skirta mažiau.

Solistę ir chorą fortepijonu palydėjo Albinas Prižgintas, visai nauja ateinanti pajėga. Žmonių į koncertą atsilankė apie kokius 300. Pertraukos metu pardavinėjo choro išleistą plokštelę. Plokštelė tikrai gera, ir pardavinėjo tik po 2 dol. (p.j.)

A.a. Genovaitės Stančaitienės, mirusios 1967 birželio 1 Brooklyne, metinių proga bus atlaikytos mišios lietuvių katalikų bažnyčioj Maspethe ir pas prancūškonus Brooklyne. Abejos mišios bus birželio 1 dieną, 8 val. ryto. Užprašė likęs vyras Ignas Stančaitis ir duktė Genovaitė Beleckienė.

BOSTONO ŽINIOS

Dail. Br. Murino parodą rengė Lietuvių Bendruomenė, globojo Kultūriniai Subatvakariai. Buvo išstatyta per 30 akvarelių. Parodą atidarė LB pirm. A. Matjoška, dailininką pristatė subatvakarių programos vedėjas St. Santvaras, apibūdindamas jo kūrybą. Pats dail. B. Murinas kalbėjo apie meno krypties keitimąsi. Į parodos atidarymą ir subatvakarį atsilankė daug žmonių. Kultūrinių Subatvakarių pirmininkas inž. E. Cibas padėkojo visiem lankytojam ir rėmėjam ir pažadėjo toliau tęsti subatvakarių rengimą.

Pasaulio Moterų Federacija savo suvažiavimą šaukia Bostone birželio 9-13. Lietuvės moterys irgi pakviestos. Jos paprašytos surengti ir tautodailės parodėlę. Taip pat lietuviai pasirodys su tautiniais šokiais.

Liet. Bendruomenės Bostono apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 24 d. 7:30 Tautinės sąjungos namuose. Numatyta išrinkti valdybą. Kandidatai jau yra davę sutikimą. Tačiau yra dar daug aktualių klausimų, kuriuos reikia apsvarstyti. Visi prašomi dalyvauti.

Paskutinis šio sezono parengimas, vadinamas Whist party, įvyks gegužės 25 d. 8 val. vak. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės. Vasaros metu šių parengimų nebus. Pirmadienių vakarais vadinami Blitz parengimai bus ir vasaros metu.

Kultūros klubo paskutinis šio sezono susirinkimas bus gegužės 25 d. 7:30 v. Tarptautinio Instituto patalpose. Programoje — diskusijos lietuviškojo jaunimo klausimu. Diskusijose dalyvauja: dr. Jurgis Gimbutas, dr. Juozas Girnius. Skirma Makaitytė, dr. Juozas Navickas, Antanas Saulaitis, S. J. Visi prašomi atsilankyti.

Bostono jaunųjų ateitininkų penkerių metų gyvavimo sukakčiai paminėti ruošiamas Alės Rūtos premijuotas vaidinimas: "Nunešk, upeli, žąsų vargus". Vaidinimas įvyks gegužės 26 d. 5 v. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos Salėje III-me aukšte. Pelnas skiriamas Eglutei paremti. Kviečiami visi Bostono ir apylinkės lietuviai. Suaugusieji aukoja, vaikam veltui.

Gegužės mėnesio procesija bus gegužės 26 d. 2:30 val. popiet. Po procesijos bus vainikuojama Marijos statula ir kalbama Marijos litanija.

Inž. Vytautas Izbickas išvyko į Kuwait valstybę prie Persijos įlankos. Išvyko tarnybiniais reikalais — ten stato užtvanką. Be to, aplankys ir kitas Viduržemio valstybes.

Rentgeno techniką trūksta Bostono miesto ligoninei. X-ray peršvietimai daromi tik ypatingais atsitikimais, bet vistiek pritrūko apie 30 parengtų žmonių.

Bostono kardinolas Cushing vykdo rinkliavą, kuria trejų metų laikotarpy nori surinkti 50 milijonų dolerių arkivyskupijos skolom išmokėti. Jos susidarė statant naujas bažnyčias, kunigų seminariją, mokyklas, biblioteką ir t.t. Kardinolas pranešė, kad vajus dar vykdomas ir kiekvienas katalikas prašomas pagelbėti savo auka. Šv. Petro parapijai paskirta 90 tūkstančių dolerių, kuriuos reikia suaukoti trejų metų laikotarpy. Parapijos klebonas kun. A. Baltrušūnas gegužės 19 parapijos biuleteny vėl kreipėsi į parapiečius, kad kiekvienas savo auka prisidėtų prie parapijai nustatytos kvotos išpildymo.

Kristaus Dangun Žengimo šventė yra ketvirtadienį, gegužės 23. Šioje šventėje šv. Petro parapijos bažnyčioje mišios bus laikomos 7 ir 8 val. ryto ir 7:30 val. vakaro. Parapijos koplyčioje prie E. 7-tos gatvės 7 ir 8 val. ryto ir 5:30 ir 7:30 val. popiet.

Bostono arkivyskupijos bažnyčiose gegužės 26 daroma rinkliava šv. Jokūbo draugijos misijom, kurias veda Bostono arkivyskupijos kunigai Pietų Amerikoje. Šv. Petro parapijoje rinkliavos reikalu kalbės kun. Frank Geoffrion, kuris yra vienas iš šv. Jokūbo misijų draugijos narių ir dirba Pietų Amerikoje.

Liet. Moterų Klubų federacijos Bostono klubo susirinkimas šaukiamas gegužės 26 d. 6 v.v. Tautinės sąjungos namuose. Bus kalbamasi apie tarptautinį moterų suvažiavimą ir numatytą surengti tautodailės parodą. Visos narės prašomos dalyvauti.

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas gegužės 5 Bostono Jordan Hall salėje užbaigė jubiliejinių metų lietuviškosios muzikos koncertų ciklą. Ketvirtasis ir paskutinis ciklo koncertas buvo skirtas muz. J. Gaidelio kūriniam. J. Gaidelis, rašydamas modernią muziką, laužo senas, kartais persenusias, tradicijas, bet niekur neišeidamas iš "krašto". Dėlto jo šešios miniatiūros (smuikui su fortepijonu) nuskambėjo kaip kažkas sava ir miela. Tuo tarpu kiti jo kūriniai daugiau sinkopiniai ir disonansiniai, kad ir atrodė eilinio klausytojo ausiai komplikuotesni, visuomet turėjo savo pagrindines temas. Smuikininkui Izidoriui Vasyliūnui komp. J. Gaidelio kūrinių interpretavimas labai pavyko ir patiko tiek kūrėjui, tiek klausytojam, kurių buvo nemažai susirinkę. Jo veliuriniai tonai ir keli pasakiškai švelnūs pianissimo tiesiog užimdavo kvapą. Labai prisidėjo prie koncerto pajvairinimo jaunoji smuikininkė Cheryl Leigh Roberts, fagotistas Vytautas Rastonis, valtornistas Robert Hansen ir klarinetas David Mott. Vytenio Vasyliūno akomponavimas buvo aukštumoje, kaip visuomet, ir net pasižymėjo virtuoziškumu.

(I. Kablys)

Ieškoma moteris ar mergaitė, kuri galėtų patarnauti šeimoje, gaudama kambarį su T. V. ir kitais patogumais bei geru atlyginimu. New Jersey. Informacijai tel. (201) 276-8308.

Parduodama vaistų laboratorija ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P. O. Box 9112, Newark, N. J. 07104.

Lietuviškai vasarvietei Cape Cod ieškoma vasaros sezonui 2 mergaitės padavinėti į stalą ir tvarkyti kambarius. Kreiptis: Mrs. M. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124 Tel. 288-5999.

Mokslo baigimo proga geriausia dovana — rašomoji mašinėlė su lietuvišku —angliškų raidynu. Taip pat vokiški ir vietiniai radijo, TV, magnetofonai ir t.t. pigiausiomis kainomis: Kreiptis: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731 Tel. (516) 757-0055.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

PAVASARIO BALIŲ

kuris bus

gegužės 25 d., šeštadienį

7 v. v.

MASPETHO LIETUVIŲ PARAPIJOS SALĖJE
64-14 56th Road, Maspeth, N.Y.

Šokiai — Bufetas — Gėrimai

Laimėjimam leidžiami dail. V. K. Jonyno paveikslai.

STALIUKUS 10 žmonių užsisakyti pas Oną Raubienę, tel. 849-9019 ir Gražiną Biknevičienę, tel. HI 1-1057

Įėjimo auka 8 dol.

N. Y. Skautams Remti Komitetas

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakčiai atžymėti
LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS
kviečia rytinio pakraščio visuomenę atsilankyti į koncertinėje formoje statomą J. Karnavičiaus operą

"GRAŽINA"

sekmadienį, birželio 2 d.
Walt Whitman auditorijoje
BROOKLYN COLLEGE
Bedford Ave. ir Avenue H, Brooklyn, N.Y.
Pradžia 3 val. punktualiai

Atlieka CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA ir Simfoninis Orkestras.

Dirigentas: Aleksandras Kučiūnas

Chorvedžiai: Arvydas Vasaitis, Alice Stevens ir Alfonsas Gečas

Solistai: Stasys Baras, Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Algirdas Brazis, Kristina Bartulis, Bronius Maciukevičius, Julius Savrimas

BILIETAI po 3, 4, 5, 6, 8 ir 10 dol. gaunami pas platintojus ir koncerto dieną prie įėjimo. Vietos numeruotos.

Kolegei

DALIAI BULGARYTEI,

jos tėveliui Detroite mirus, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

New Yorko Šviesos - Santaros skyrius

Taip staiga ir netikėtai

A † A

ELENAI PETRONIENEI

mirus, giliam liūdesy likusius vyrą Juozą, seserį Bronę Petrauskienę su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

JUZAIČIŲ ŽEIMA